

The logo for BIPROMET, featuring the word "BIPROMET" in white, bold, uppercase letters inside a red rectangular box.

BIPROMET

GRUPA BIPROMET

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2013 ROKU

WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
(w tysiącach PLN)

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	8
1. Informacje ogólne	8
2. Skład Grupy	8
3. Skład Zarządu jednostki dominującej	9
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	9
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	9
5.1. Profesjonalny osąd	9
5.2. Niepewność szacunków	10
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
6.1. Oświadczenie o zgodności	12
6.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	12
7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	12
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	15
9. Istotne zasady rachunkowości	17
9.1. Zasady konsolidacji	17
9.2. Wycena do wartości godziwej	17
9.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	18
9.4. Rzeczowe aktywa trwałe	19
9.5. Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży	20
9.6. Nieruchomości inwestycyjne	20
9.7. Wartości niematerialne	20
9.7.1. Wartość firmy	21
9.8. Leasing	22
9.9. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	22
9.10. Koszty finansowania zewnętrznego	23
9.11. Aktywa finansowe	23
9.12. Utrata wartości aktywów finansowych	24
9.12.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu	24
9.12.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu	25
9.12.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	25
9.13. Zapasy	25
9.14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	25
9.15. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	26
9.16. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	26
9.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	26
9.18. Rezerwy	27
9.19. Rezerwy na świadczenia pracownicze	27
9.20. Przychody	27
9.20.1. Sprzedaż towarów i produktów	27
9.20.2. Kontrakty budowlane	28
9.20.3. Odsetki	28
9.20.4. Dywidendy	28
9.21. Podatki	28
9.21.1. Podatek bieżący	28

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
(w tysiącach PLN)

9.21.2. Podatek odroczony	28
9.21.3. Podatek od towarów i usług	29
9.22. Zysk netto na akcję	29
9.23. Sprawozdanie z całkowitych dochodów	29
9.24. Zmiany zasad sporządzania sprawozdania finansowego	30
10. Segmenty operacyjne	30
11. Przychody i koszty	33
11.1. Przychody ze sprzedaży	33
11.2. Pozostałe przychody operacyjne	34
11.3. Pozostałe koszty operacyjne	34
11.4. Przychody finansowe	34
11.5. Koszty finansowe	35
11.6. Koszty według rodzajów	35
11.7. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie	35
11.8. Koszty świadczeń pracowniczych	36
12. Składniki innych całkowitych dochodów	36
13. Podatek dochodowy	37
13.1. Obciążenie podatkowe	37
13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	38
13.3. Odroczony podatek dochodowy	39
14. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	40
15. Zysk przypadający na jedną akcję	40
16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	41
17. Aktywa trwale zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	41
18. Rzeczowe aktywa trwałe	41
19. Leasing	45
19.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca	45
19.2. Zobowiązania z tytułu umów dzierżawy	45
20. Nieruchomości inwestycyjne	46
21. Wartości niematerialne	48
22. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	49
23. Świadczenia pracownicze	49
23.1. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	49
24. Zapasy	51
25. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	51
25.1. Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	51
25.2. Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	52
26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	53
27. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe	53
27.1. Kapitał podstawowy	53
27.1.1. Struktura Akcjonariatu	54
27.1.2. Wartość nominalna akcji	54
28. Kapitał zapasowy (nadwyżka ze sprzedaży akcji)	54
28.1. Kapitał z aktualizacji wyceny	54
28.2. Udziały niekontrolujące	55
29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	55
30. Rezerwy	56
30.1. Zmiany stanu rezerw	56
30.2. Rezerwa na naprawy gwarancyjne	56
31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	56

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
(w tysiącach PLN)

31.1.	Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	56
31.2.	Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	57
32.	Rozliczenia międzyokresowe.....	57
32.1.	Rozliczenia międzyokresowe czynne	57
32.2.	Rozliczenia międzyokresowe bierne.....	58
33.	Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną	58
34.	Zobowiązania inwestycyjne	58
35.	Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	59
35.1.	Rozliczenia podatkowe	59
36.	Sprawy sądowe	59
37.	Informacje o podmiotach powiązanych	60
37.1.	Jednostka dominująca całej Grupy	60
37.2.	Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę	60
37.3.	Jednostka stowarzyszona	60
37.4.	Wspólne przedsięwzięcie, w którym jednostka dominująca jest współnikiem.....	60
37.5.	Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	61
37.6.	Pożyczka udzielona członkowi Zarządu	61
37.7.	Inne transakcje z udziałem członków Zarządu	61
37.8.	Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego	61
37.8.1.	Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	61
37.8.2.	Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej Jednostki Dominującej	62
38.	Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	62
39.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	62
39.1.	Ryzyko stopy procentowej	62
39.2.	Ryzyko walutowe	63
39.3.	Ryzyko kredytowe	63
39.4.	Ryzyko związane z płynnością	64
40.	Instrumenty finansowe	65
40.1.	Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	65
40.2.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	69
41.	Zarządzanie kapitałem	71
42.	Struktura zatrudnienia	71
43.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	72

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku

	Nota	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31/12/2013	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31/12/2012 <i>(przekształcone)</i>
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	11.1	46 118	66 831
Koszt własny sprzedaży	11.6	(43 369)	(54 042)
Zysk/ (strata) brutto na sprzedaży		2 749	12 789
Koszty sprzedaży	11.6	(688)	(462)
Koszty zarządu	11.6	(4 854)	(5 192)
Pozostałe przychody operacyjne	11.2	2 135	1 885
Pozostałe koszty operacyjne	11.3	(1 125)	(3 479)
Zysk/ (strata) na działalności operacyjnej		(1 783)	5 541
Przychody finansowe	11.4	4	6
Koszty finansowe	11.5	(197)	(394)
Zysk/ (strata) przed opodatkowaniem		(1 976)	5 153
Podatek dochodowy	13.1	88	(1 443)
ZYSK/ (STRATA) NETTO		(1 888)	3 710
INNE CAŁKOWITE DOCHODY:			
Składniki, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:			
Skutki przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	-
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów		-	-
Składniki, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:			
Skutki przeszacowania aktywów trwałych	12	620	(473)
Podatek dochodowy	13.1	(117)	90
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	12	14	(90)
Podatek dochodowy	13.1	(3)	17
Inne całkowite dochody (netto)		514	(456)
SUMA CAŁKOWITYCH DOCHODÓW		(1 374)	3 254
Zysk (strata) netto przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(1 703)	4 009
Udziałom niesprawującym kontroli		(185)	(299)
		(1 888)	3 710
Całkowity dochód ogółem przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(1 189)	3 553
Udziałom niesprawującym kontroli		(185)	(299)
		(1 374)	3 254
Zysk (strata) na jedną akcję			
(w zł/gr na jedną akcję)		okres 12 miesięcy zakończony dnia 31/12/2013	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31/12/2012
Z działalności kontynuowanej:	15		
Zwykły (zł)		(0,27)	0,65
Rozwodniony (zł)		(0,27)	0,65

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na dzień 31 grudnia 2013 roku

	Nota	Stan na 31/12/2013	Stan na 31/12/2012 <i>(przekształcone)</i>	Stan na 01/01/2012
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	18	16 323	15 716	20 087
Wartości niematerialne	21	697	439	693
Nieruchomości inwestycyjne	20	36 335	34 858	39 012
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	25.1	278	777	1 011
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	20	31	33
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	22	26	26	26
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		268	498	728
Aktywa trwałe razem		53 947	52 345	61 590
Aktywa obrotowe				
Zapasy	24	449	413	374
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	25.2	5 253	22 828	34 197
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26	4 603	11 069	18 150
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	32.1	25 783	6 069	5 863
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	17	4 500	4 925	-
Aktywa obrotowe razem		40 588	45 304	58 584
Aktywa razem		94 535	97 649	120 174
PASYWA				
Kapitał własny				
Kapitał podstawowy	27	627	627	627
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	28	18 622	18 622	18 622
Kapitał z aktualizacji wyceny	28.1	19 568	19 755	20 255
Zyski zatrzymane		17 203	13 101	10 320
Zysk/(strata) netto		(1 703)	4 009	4 016
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		54 317	56 114	53 840
Kapitały przypadające udziałom niesprawującym kontroli	28.2	373	764	1 153
Razem kapitał własny		54 690	56 878	54 993
Zobowiązania długoterminowe				
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	29	28	76	165
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31.1	1 832	2 392	2 891
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	23	786	733	642
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	30	557	1 606	1 025
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	7 025	7 004	6 106
Zobowiązania długoterminowe razem		10 228	11 811	10 829
Zobowiązania krótkoterminowe				
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	29	36	70	841
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31.2	21 620	20 505	34 015
Bieżące zobowiązania podatkowe	31.2	-	149	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	23	138	146	110
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	30	1 421	700	504
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	32.2	6 402	7 390	18 882
Zobowiązania krótkoterminowe razem		29 617	28 960	54 352
Zobowiązania razem		39 845	40 771	65 181
Pasywa razem		94 535	97 649	120 174

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 72 stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH na dzień 31 grudnia 2013 roku

	Nota	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31/12/2013	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31/12/2012 <i>(przekształcone)</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		(1 976)	5 063
Korekty razem		(2 324)	(11 598)
Amortyzacja	11.7	1 293	1 262
(Zysk)/strata ze sprzedaży/likwidacji składników rzeczowych aktywów trwałych		(453)	548
(Zysk)/strata z aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych		(390)	629
(Zysk)/strata na sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	-
(Zysk)/strata na sprzedaży nieruchomości		-	-
Odpis i odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych		-	-
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		9	83
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności		18 586	10 430
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		(36)	(39)
Zwiększenie/(zmniejszenie) rezerw		(174)	1 140
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		(6 036)	(14 612)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rozliczeń międzyokresowych		406	468
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu kwot należnych z tytułu umów o budowę		(21 376)	(11 975)
Zwiększenie/(zmniejszenie) salda otrzymanych zaliczek		6 664	87
Zwiększenie/(zmniejszenie) rezerw z tyt. świadczeń emerytalnych i podobnych		133	280
Podatek dochodowy zapłacony		(160)	58
Pozostałe		(790)	43
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(4 300)	(6 535)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		366	3 704
Sprzedaż aktywów finansowych		-	-
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych		-	-
Otrzymane odsetki		-	-
Udzielenie pożyczek		-	-
Inwestycje w nieruchomości		(1 114)	(1 293)
Nabycie aktywów finansowych		(1)	-
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(1 312)	(465)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(2 061)	1 946
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Otrzymane kredyty i pożyczki		-	-
Spłata kredytów i pożyczek		-	(744)
Odsetki zapłacone		(9)	(83)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(81)	(116)
Nabycie akcji (udziałów) własnych		(15)	-
Dywidendy wypłacone na rzecz właścicieli		-	(1 549)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(105)	(2 492)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(6 466)	(7 081)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		11 069	18 150
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	26	4 603	11 069

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku

Nota	Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem		
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	627	18 622	-	20 255	14 760	54 264	1 153	55 417
Zmiany polityki (zasad) rachunkowości/korekta błędu	-	-	-	-	(424)	(424)	-	(424)
Na dzień 1 stycznia 2012 roku przekształcone	627	18 622	-	20 255	14 336	53 840	1 153	54 993
Zysk/(strata) netto za okres	-	-	-	-	3 936	3 936	(299)	3 637
Inne całkowite dochody netto za okres	-	-	-	(383)	-	(383)	-	(383)
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	(1 549)	(1 549)	-	(1 549)
Korekta przynależnych kapitałów udziałów niekontrolujących	-	-	-	-	-	-	(90)	(90)
Pozostałe zmiany z konsolidacji	-	-	-	(44)	314	270	-	270
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	627	18 622	-	19 828	17 037	56 114	764	56 878
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	627	18 622	-	19 828	17 037	56 114	764	56 878
Zmiany polityki (zasad) rachunkowości	7	-	-	(73)	73	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	627	18 622	-	19 755	17 110	56 114	764	56 878
Zysk/(strata) netto za okres	-	-	-	-	(1 703)	(1 703)	(185)	(1 888)
Inne całkowite dochody netto za okres	-	-	-	514	-	514	-	514
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta przynależnych kapitałów udziałów niekontrolujących	-	-	-	-	93	93	(111)	(18)
Pozostałe zmiany z konsolidacji	-	-	-	(701)	-	(701)	(95)	(796)
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	627	18 622	-	19 568	15 500	54 317	373	54 690

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 72 stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa BIPROMET („Grupa”) składa się z BIPROMET S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku. Ze względu na wprowadzoną retrospektywnie zmianę polityki rachunkowości w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (patrz Nota 7) prezentowany jest również bilans otwarcia najwcześniejszego prezentowanego okresu tj. na dzień 1 stycznia 2012 roku.

BIPROMET S.A. została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 19.12.1990 roku. Siedziba Spółki mieści się w Katowicach, przy ul. Granicznej 29. Jednostka dominująca jest wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000135615.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 003555075.

Grupa BIPROMET S.A. należy do Grupy KGHM Polska Miedź S.A., której jednostką dominującą jest KGHM Polska Miedź S.A.

Przedmiotem działalności BIPROMET S.A. zwanej w dalszej części sprawozdania „Spółką”, „Jednostką Dominującą” oraz jej jednostek zależnych zwanych łącznie „Grupą” jest działalność usługowa w zakresie: projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego, wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części; inżynieria lądowa i wodna, wynajem nieruchomości na własny rachunek. Grupa w przeważającej mierze prowadzi sprzedaż na terytorium kraju.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi BIPROMET S.A. oraz następujące spółki zależne:

Nazwa pełna:	Przedsiębiorstwo Budowlane Katowice S.A. („PBK” S.A.) w likwidacji*
Identyfikator NIP:	634-013-63-51
Numer w KRS:	0000137474
Numer REGON:	271549049
Akt założycielski	Akt Notarialny 521/92 z dnia 16.01.1992 r.
Czas trwania:	Do czasu zakończenia likwidacji
Procentowy udział w kapitale	31.12.2013r.: 88%; 31.12.2012r.:88%

Nazwa pełna:	Bipromet Ecosystem sp. z o.o.
Identyfikator NIP:	954-00-19-025
Numer w KRS:	0000116117
Numer REGON:	272580587
Akt założycielski	Akt notarialny Repertorium A nr 1620/95 z dnia 03.03.1995 r.
Czas trwania:	Nieograniczony
Procentowy udział w kapitale	31.12.2013r.: 72%; 31.12.2012r.: 51%

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tych jednostek.

W ciągu okresu sprawozdawczego skład Grupy nie zmienił się.

* W dniu 5 sierpnia 2013 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Przedsiębiorstwa Budowlanego Katowice S.A. podjęło uchwałę o rozwiązaniu Przedsiębiorstwa Budowlanego Katowice S.A. i otwarciu jej likwidacji. Wniosek o otwarcie postępowania likwidacyjnego został złożony w dniu 5 sierpnia do Sądu Rejonowego Katowice - Wschód z siedzibą w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, który został wpisany do KRS dnia 13.09.2013 r.

3. Skład Zarządu jednostki dominującej

W 2013 r. Zarząd jednostki dominującej rozpoczął pracę w następującym składzie:

Tadeusz Baj – Prezes Zarządu

Marek Kacprowicz – Członek Zarządu

W dniu 11 października 2013 roku Pan Marek Kacprowicz złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu Bipromet S.A.

W dniu 4 listopada 2013 roku Rada Nadzorcza Bipromet S.A. powołała w skład Zarządu Panią Marię Sowiak, powierzając jej funkcję Członka Zarządu.

W dniu 13 grudnia 2013 roku Rada Nadzorcza Bipromet S.A. podjęła uchwałę w sprawie zawieszenia, z ważnych powodów, w czynnościach Prezesa Zarządu Spółki Pana Tadeusza Baja.

W dniu 13 grudnia 2013 roku Rada Nadzorcza powołała w skład Zarządu Pana Artura Więżnowskiego, powierzając mu funkcję Prezesa Zarządu Bipromet S.A.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji skład Bipromet S.A. przedstawia się następująco:

Artur Więżnowski – Prezes Zarządu

Maria Sowiak – Członek Zarządu

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 14 marca 2014 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Rozpoznawanie sprzedaży na kontraktach budowlanych

Przychody z wykonania kontraktów budowlanych, w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w ubiegłych okresach obrotowych – ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania, mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodów w całkowitych kosztach wykonania usługi (budżet kontraktu). Budżety poszczególnych kontraktów podlegają formalnemu procesowi aktualizacji (rewizji) w oparciu o bieżące informacje i są zatwierdzane przez Zarząd. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu może zostać zaktualizowana wcześniej.

Ocena wystąpienia przesłanek utraty wartości aktywów

Zarząd Jednostki Dominującej dokonał oceny wystąpienia przesłanek pochodzących z zewnętrznych i wewnętrznych źródeł informacji odnośnie utraty wartości składników aktywów. W myśl MSR 36 par. 12 pkt. d istnieją przesłanki świadczące o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów w sytuacji gdy wartość bilansowa aktywów netto jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji (wartość księgowa akcji Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiła: 8,66 PLN, wartość rynkowa: 5,30 PLN).

W ocenie Zarządu nie zachodzi jednak konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości posiadanych rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2013 roku gdyż 90% posiadanego rzeczowego majątku trwałego jest wyceniane i prezentowane w sprawozdaniu w wartości godziwej (nieruchomości inwestycyjne 100%).

Rezerwy na sprawy sporne

Spółki Grupy są stronami postępowań sądowych. Zarządy Spółek dokonują szczegółowej analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami i na tej podstawie podejmują decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach Spółek Grupy oraz wysokości rezerwy.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 23.1.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 9.11.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

W przypadku usług budowlanych, spółki grupy są zobowiązane do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych wynosi od 0,5% do 10% przychodów danego kontraktu.

Wartość ta podlega jednak indywidualnej analizie i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach.

Niezafakturowane usługi podwykonawców

Grupa korzysta w szerokim zakresie z usług podwykonawców. Wykonane prace podlegają zatwierdzeniu przez zlecającego w procesie odbioru robót poprzez podpisanie odpowiedniego protokołu oraz wystawienie faktury. Na każdy dzień bilansowy istnieje część wykonanych, ale niepotwierdzonych i niezafakturowanych prac przez podwykonawców, które grupa ujmuje jako koszty kontraktu zgodnie z zasadą memoriałową. Wysokość kosztów podwykonawców z tytułu wykonanych, ale niezafakturowanych prac jest określana przez odpowiednie służby na podstawie obmiaru wykonanych robót i mogłaby się różnić od wartości określonej w formalnym procesie odbioru robót.

Rozliczenia podatkowe

W Polsce obowiązują liczne regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych i składek na ubezpieczenie społeczne. Przepisy dotyczące tych podatków podlegają częstym zmianom, co powoduje występowanie w nich niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i podatnikami, powodują powstanie obszarów niepewności i konfliktów. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład kontroli skarbowej) mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat. Odpowiednie władze kontrolne uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Istnieje ryzyko, że odpowiednie władze zajmą odmienne niż spółki Grupy stanowisko w zakresie interpretacji przepisów, co mogłoby mieć znaczący wpływ na zobowiązania podatkowe Grupy.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, z wyjątkiem korekty hiperinflacyjnej opisanej w nocie 27.1 oraz środków trwałych zaliczonych do Grupy I i II (tj. prawo wieczystego użytkowania gruntu, budynki, budowle i lokale), aktywów trwałych dostępnych do sprzedaży i nieruchomości inwestycyjnych, które są wyceniane w wartości godziwej na koniec każdego okresu zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości obejmującej okres nie krótszy niż 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli 31 grudnia 2013 roku za wyjątkiem Przedsiębiorstwa Budowlanego Katowice S.A. w likwidacji.

W dniu 5 sierpnia 2013 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Przedsiębiorstwa Budowlanego Katowice S.A. (PBK S.A.) podjęło uchwałę o rozwiązaniu PBK S.A. i otwarciu jej likwidacji. Bipromet S.A. posiada 2 310 105 akcji, co stanowi 88,08% PBK S.A. i głosów na WZA. Wniosek o otwarcie postępowania likwidacyjnego został złożony w dniu 5 sierpnia 2013 r. do Sądu Rejonowego Katowice - Wschód z siedzibą w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, który został wpisany do KRS dnia 13.09.2013 r.

Sprawozdanie finansowe PBK S.A. w likwidacji za rok zakończony 31 grudnia 2013 sporządzone zostało zgodnie z zasadami rachunkowości przyjętymi dla jednostek gospodarczych nie kontynuujących działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości (co najmniej 12 kolejnych miesięcy).

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości MSSF różnią się od MSSF UE. Spółki Grupy skorzystały z możliwości, występującej w przypadku stosowania Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez UE, zastosowania MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12, zmienionego MSR 27 oraz MSR 28 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Przedsiębiorstwo Budowlane Katowice S.A. w likwidacji oraz Bipromet Ecosystem sp. z o.o. prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

6.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2013 roku:

Zmiany zasad prezentacji okresu porównywalnego, które nie miały wpływu na wartości danych finansowych prezentowanych w sprawozdaniu za okres sprawozdawczy i porównywalny dotyczyły:

- Zmiany prezentacji innych całkowitych dochodów zgodnie z MSR 1 *Prezentacja sprawozdań – Prezentacja składników innych całkowitych dochodów*.

Prezentacja składników innych całkowitych dochodów odbywa się w dwóch grupach, które zgodnie z innymi MSSF:

- zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków,
- nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty,

Grupa dokonała retrospektywnych zmian w prezentacji innych całkowitych dochodów w prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy. Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wartość całkowitych dochodów Grupy.

- MSR 1 *Wyjaśnienie dotyczące wymogu danych porównawczych* (zmiana)

Zmiany te wyjaśniają różnicę pomiędzy dobrowolnymi dodatkowymi danymi porównawczymi i minimalnymi wymaganiami dotyczącymi danych porównawczych. Grupa musi pokazywać dane porównawcze w dodatkowych notach objaśniających, gdy dobrowolnie udostępnia dane porównawcze za dodatkowy okres porównawczy w stosunku do wymaganego minimum jednego okresu porównawczego. Zmiany precyzują,

że w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek okresu porównawczego (na dzień 1 stycznia 2012 roku w przypadku Grupy), przedstawionemu ze względu na retrospektywne przekształcenia lub przeklasyfikowania pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie muszą towarzyszyć dane porównawcze w dodatkowych notach objaśniających. W rezultacie Grupa nie przedstawiła danych porównawczych w dodatkowych notach objaśniających na dzień 1 stycznia 2012 roku. Zmiana ta dotyczy wyłącznie prezentacji i nie ma wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2012 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

- MSSF 13 *Wycena wartości godziwej* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,

MSSF 13 wprowadza jeden zbiór zasad dotyczących sposobu ustalania wartości godziwej finansowych i niefinansowych aktywów i zobowiązań, gdy taka wycena jest wymagana lub dozwolona przez MSSF. MSSF 13 nie zmienia tego, kiedy Grupa ma obowiązek dokonać wyceny według wartości godziwej. Regulacje MSSF 13 mają zastosowanie zarówno do wyceny początkowej, jak i wyceny po początkowym ujęciu.

MSSF 13 wymaga nowych ujawnień w obszarze technik (metod) wyceny oraz informacji/ danych wejściowych do ustalenia wartości godziwej oraz wpływu pewnych informacji wejściowych na wycenę według wartości godziwej.

MSSF 13 definiuje wartość godziwą jako cenę wyjścia. W wyniku wytycznych w MSSF 13, Grupa ponownie oceniła swoje polityki dotyczące pomiaru wartości godziwej, w szczególności dotyczące danych wejściowych, takich jak ryzyko niewykonania przy wycenie wartości godziwej zobowiązań. Zastosowanie MSSF 13 nie ma istotnego wpływu na wyniki pomiarów wartości godziwej Grupy. Dodatkowe ujawnienia gdzie jest to wymagane, są zawarte w poszczególnych notach odnoszących się do aktywów i zobowiązań, których wartości godziwe były określone. Hierarchię wartości godziwej przedstawiono w nocie 9.2.

- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później

Zmiany wprowadzają dodatkowe ujawnienia ilościowe i jakościowe dotyczące transferów/ przeniesień aktywów finansowych, jeżeli:

- aktywa finansowe są w całości usuwane z bilansu, ale jednostka utrzymuje zaangażowanie w te aktywa (np. poprzez opcje lub gwarancje dotyczące przeniesionych aktywów)
- aktywa finansowe nie są w całości usuwane z bilansu

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy.

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2012 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później dotyczące MSR 16 oraz MSR 32 - zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2012 roku lub później –w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później oraz Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: Pożyczki rządowe* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,

Zmiany do MSSF 1 nie dotyczyły Grupy.

- KIMSF 20 Koszty usuwania nadkładu w fazie produkcyjnej w kopalni odkrywkowej – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,

Interpretacja nie ma zastosowania dla Grupy.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie za wyjątkiem:

- *Ujawnienia dotyczące wartości odzyskiwalnej dla aktywów niefinansowych - Zmiany do MSR 36 Utrata wartości aktywów*

Zmiany te usunęły niezamierzone konsekwencje MSSF 13 dotyczące ujawnień wymaganych zgodnie z MSR 36. Ponadto, zmiany te wymagają ujawnienia wartości odzyskiwalnej dla aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU), dla których została rozpoznana lub odwrócona utrata wartości w danym okresie. Zmiany te mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 r. lub później z możliwością wcześniejszego zastosowania, pod warunkiem, że został zastosowany MSSF 13.

Zmiany zasad rachunkowości, które miały wpływ na prezentowane w okresach wcześniejszych wartości dotyczyły:

- Zastosowanie przez Grupę, zgodnie z przepisami zmian do MSR 19 *Świadczenia pracownicze*. Wprowadzone zmiany dotyczyły ujmowania zysków/strat aktuarialnych z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia w innych całkowitych dochodach, a nie jak dotychczas w zysku lub stracie. W wyniku zastosowania standardu w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2012 r. nastąpiło zmniejszenie innych całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. w kwocie 73 tys. PLN netto, brutto 90 tys. PLN, podatek 17 tys. PLN (z jednoczesnym zwiększeniem zysku netto w tej samej wysokości).

Wpływ zmiany na wyniki za 2012 rok przedstawia poniższa tabela:

	Sprawozdanie z całkowitych dochodów			Inne całkowite dochody
	Zysk przed opodatkowaniem	Podatek	Zysk netto	
Dane finansowe przed zmianą zasad	5 063	(1 426)	3 637	(383)
Wpływ zmiany na dane finansowe	90	(17)	73	(73)
Dane finansowe po zmianie zasad	5 153	(1 443)	3 710	(456)

W wyniku powyższych zmian nastąpił wzrost wartości podstawowego i rozwodnionego zysku na akcje za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. z poziomu 0,63 zł/akcję do poziomu 0,65 zł/akcję.

W związku z przekształceniem danych porównawczych, skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej zawiera dane na 1 stycznia 2012 r. zgodnie z wymogami MSSF. W notach objaśniających do pozycji sprawozdania finansowego, w których zmiana zasad rachunkowości nie wpłynęła na wartości prezentowane w okresie porównywalnym, nazwa okresu porównywalnego nie będzie zawierać nazwy przekształcony.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów” – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku, (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów oraz zmian do standardów. Według szacunków Grupy, w/w standardy oraz zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów oraz interpretacji, które według stanu na dzień 7 marca 2014 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz późniejsze zmiany (nie została określona jeszcze data obowiązującego wejścia w życie),
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2016 lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, w/w standardy, zmiany do standardów oraz interpretacje nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe BIPROMET S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

9.2. Wycena do wartości godziwej

Spółki Grupy wyceniają aktywa niefinansowe takie jak: nieruchomości inwestycyjne, rzeczowe aktywa trwałe (prawo wieczystego użytkowania gruntu, budynki, budowle i lokale) czy aktywa dostępne do sprzedaży do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartości godziwe poszczególnych składników zostały ujawnione w notach 18 oraz 20.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Pomiar wartości godziwej

Dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- **Poziom 1:** danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- **Poziom 2:** danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- **Poziom 3:** danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Zastosowanie MSSF 13 nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej.

Zarząd Grupy każdorazowo określa zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej jak i wycen jednorazowych np. w przypadku aktywów przeznaczonych do sprzedaży w działalności zaniechanej.

Niezależni rzeczoznawcy są angażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów takich jak rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne, czy aktywa dostępne do sprzedaży.

Proces wyboru niezależnego rzeczoznawcy odbywa się zgodnie z instrukcją wewnętrzną Grupy odnośnie wyboru i nadzoru rzeczoznawcy majątkowego. Podstawowe kryteria wyboru:

- posiadanie aktualnych uprawnień, nadanych przez Ministra Infrastruktury,
- lista referencyjna, potwierdzająca doświadczenie w wycenie majątku o charakterze zbliżonym do posiadanego przez Grupę,
- cena oferowanych usług,
- dyspozycyjność.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

9.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
EUR	4,1472	4,0882
CZK	0,1513	0,1630
RON	0,9262	0,9197

9.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Prawo wieczystego użytkowania gruntu, budynki, budowle i lokale użytkowane w procesie produkcji i dostarczania towarów i usług jak również dla celów administracyjnych wykazywane są w bilansie w wartości przeszacowanej równej kwocie uzyskanej z wyceny składnika aktywów do jego wartości godziwej, dokonanej przez rzeczoznawcę w oparciu o założenia rynkowe (na określony dzień dokonania tej wyceny), pomniejszonej w kolejnych okresach o odpisy amortyzacyjne oraz utratę wartości. Wyceny przeprowadzane są z częstotliwością zapewniającą brak istotnych rozbieżności pomiędzy wartością księgową a wartością godziwą na dzień bilansowy. Zgodnie z MSR 16, przeszacowaniem Grupa obejmuje jednocześnie wszystkie środki trwałe tego samego rodzaju.

Zwiększenie wartości wynikające z przeszacowania prawa wieczystego użytkowania gruntu, budynków, budowli i lokali ujmowane jest w pozycji kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny, za wyjątkiem sytuacji, gdy podwyższenie wartości odwraca wcześniejszy odpis rozpoznany w kosztach (w takim przypadku podniesienie wartości ujmowane jest również w zyskach). Obniżenie wartości wynikające z przeszacowania prawa wieczystego użytkowania gruntu, budynków, budowli i lokali ujmowane jest jako koszt okresu w wysokości przewyższającej kwotę wcześniejszej wyceny tego składnika ujętą w pozycji kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny.

Maszyny, urządzenia, środki transportu oraz pozostałe środki trwałe prezentowane są w bilansie według ceny nabycia pomniejszone o skumulowaną amortyzację oraz o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania.

Koszty poniesione po wprowadzenie środka trwałego do użytkowania, jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione. Koszty związane z ulepszeniem, rozbudową bądź modernizacją środków trwałych powodujące wzrost ich wartości użytkowej w odniesieniu do stanu pierwotnego zwiększają ich wartość początkową.

Środki trwałe są amortyzowane liniowo począwszy od następnego miesiąca w którym nastąpiło przekazanie środka do użytkowania, w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności, który kształtuje się następująco:

- Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania) nie podlegają amortyzacji
- Budynki i budowle 30 lat
- Maszyny i urządzenia 3-10 lat
- (w tym sprzęt komputerowy) 3 - 5 lat
- Środki transportu 3 -10 lat
- Pozostałe środki trwałe 2 -10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku następnego roku obrotowego.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia, (jeżeli występują) i wartością bilansową tych środków trwałych i ujmuje w zysku lub stracie.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

9.5. Aktywa trwale (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (lub grupy do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana przede wszystkim poprzez transakcje sprzedaży, a nie poprzez kontynuowanie użytkowania, pod warunkiem, iż są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie, z zachowaniem warunków, które są zwyczajowo stosowane przy sprzedaży tych aktywów (lub grup do zbycia) oraz ich sprzedaż jest wysoce uprawdopodobniona.

Bezpośrednio przed początkową kwalifikacją składników aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonych do sprzedaży, dokonuje się wyceny tych aktywów, tj. ustala się ich wartość bilansową zgodnie z przepisami właściwych standardów.

Na moment przekwalifikowania aktywa te wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

9.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały, z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczony.

Budynki i budowle oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu, częściowo wykorzystywane na własne potrzeby, a częściowo wynajmowane na rzecz osób trzecich, kwalifikuje się do właściwej kategorii nieruchomości w sposób następujący:

- część obiektu, która na koniec okresu sprawozdawczego nie jest wykorzystywana na własne potrzeby zaliczana jest do nieruchomości inwestycyjnych, a pozostała część obiektu – do nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby własne;
- wartości części nieruchomości zaliczonych odpowiednio do nieruchomości inwestycyjnych lub do nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby własne ustala się według metrażu;

Podziału nieruchomości, o którym mowa dokonuje się, gdy części te mogą być oddzielnie sprzedane lub oddane w leasing finansowy.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

9.7. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do spółek korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich użytkowania.

Okresy użytkowania dla wartości niematerialnych Grupy kształtują się następująco:

- Oprogramowanie 2 -10 lat
- Patenty i licencje 2 -10 lat
- Inne 5 lat

Składnik wartości niematerialnych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu składnika wartości niematerialnych ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) i wartością bilansową tych wartości niematerialnych oraz ujmuje w rachunku zysków i strat.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

9.7.1. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - (i) przekazanej zapłaty,
 - (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

9.8. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

9.9. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.10. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

9.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowe); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2013 roku żadne aktywa finansowe nie zostały wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2012 roku: zero).

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią

9.12. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

9.12.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

9.12.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

9.12.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

9.13. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”
Produkty gotowe i produkty w toku	• koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego
Towary	• w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

9.15. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

9.16. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2013 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2012 roku: zero).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstająca z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

9.18. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

9.19. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych, odpraw emerytalno-rentowych oraz odpraw pośmiertnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia.

Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów określonych po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalno-rentowe i odprawy pośmiertne) ujmuje się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały. Zyski i straty aktuarialne z wyceny pozostałych świadczeń (nagrody jubileuszowe) ujmowane są w zysku lub stracie. Koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące programów określonych świadczeń ujmuje się w zysku lub stracie jednorazowo w okresie w którym powstają.

9.20. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

9.20.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

9.20.2. *Kontrakty budowlane*

Grupa rozpoznaje przychody z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych zgodnie z metodą stopnia zaawansowania usługi, mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty związane z realizacją kontraktu przekroczą łączne przychody, przewidywana strata (nadwyżka kosztów nad przychodami) obciąża koszty operacyjne.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy o budowę, przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne.

Grupa prezentuje w aktywach kwoty należne od odbiorców (zamawiających) z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których poniesione koszty powiększone o ujęte zyski (pomniejszone o ujęte straty) przewyższają należności wynikające z faktur częściowych.

Grupa prezentuje w zobowiązaniach kwoty należne odbiorcom z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których kwoty zafakturowane za pracę wykonaną w ramach umowy przewyższają poniesione koszty powiększone o ujęte zyski (pomniejszone o ujęte straty).

9.20.3. *Odsetki*

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

9.20.4. *Dywidendy*

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.21. *Podatki*

9.21.1. *Podatek bieżący*

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

9.21.2. *Podatek odroczony*

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

9.21.3. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

9.22. Zysk netto na akcje

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

9.23. Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wszystkie pozycje przychodów i kosztów ujęte w danym okresie sprawozdawczym prezentuje się w Sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Sprawozdanie to obejmuje przychody i koszty okresu ujęte bezpośrednio w zysku lub stracie okresu oraz zyski i straty okresu ujmowane poza zyskiem lub stratą tj. w innych całkowitych dochodach.

Grupa rozpoznaje zyski i straty okresu poza zyskiem lub stratą, jeżeli zezwalają na to lub wymagają tego poszczególne standardy. W związku z tym w innych całkowitych dochodach Grupa rozpoznaje zyski i straty okresu dotyczące wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii dostępnych do sprzedaży oraz zyski i straty z aktualizacji wyceny do wartości godziwej środków trwałych.

9.24. Zmiany zasad sporządzania sprawozdania finansowego

Począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku, w związku ze zmianami wprowadzonymi do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”, Grupa ujmuje zyski i straty aktuarialne w sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów. Uprzednio, jak opisano w sprawozdaniu finansowym za rok 2012, zyski i straty aktuarialne były ujmowane w zysku lub stracie.

10. Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych, w celu umożliwienia przeprowadzenia oceny wyników działalności obszaru organizacyjnego oraz podejmowania decyzji, Grupa podzielona jest na trzy rodzaje działalności w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi. Działalność spółek zależnych obejmuje wyłącznie działalność sklasyfikowaną w segmencie „A”. Istnieją zatem następujące segmenty sprawozdawcze:

- Segment A - działalność budowlana
- Segment B – działalność inwestycyjna
- Segment C - działalność pozostała

Podział działalności na poszczególne segmenty został dokonany poprzez kwalifikację poszczególnych obszarów działalności jednostki.

Działalność budowlana obejmuje:

- usługi projektowe we wszystkich branżach w tym m.in.: budownictwie ogólnym, przemysłowym i przemyśle ciężkim;
- usługi generalnego wykonawstwa inwestycji, w tym m.in.: budownictwo ogólne i przemysłowe;
- usługi kompletacji dostaw;

Działalność inwestycyjna obejmuje:

- usługi wynajmu i dzierżawy;

Działalność pozostała obejmuje:

- usługi poligraficzne.

Segmenty operacyjne zostały połączone w celu stworzenia segmentów sprawozdawczych. Ze względu na zbliżoną naturę i charakter usług, segment operacyjny „działalność budowlana PBK S.A” i „działalność budowlana Bipromet Ecosystem sp. z o.o.” zostały połączone w segmentem operacyjnym działalność budowlana Bipromet w celu utworzenia segmentu sprawozdawczego „działalność budowlana”.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej.

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności Spółki Grupy nie ma racjonalnej możliwości przypisania kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne wraz z przychodami i kosztami finansowymi są alokowane w zakresie w jakim dotyczą działalności danego segmentu. Niezaalokowane koszty i przychody są prezentowane jako przychody/koszty nieprzypisane.

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Działalność kontynuowana według segmentów za 12 miesięcy 2013 roku:

Rok zakończony 31 grudnia 2013 roku	Działalność kontynuowana				Wyłączenia	Działalność ogółem
	<i>Segment A</i>	<i>Segment B</i>	<i>Segment C</i>	<i>Razem</i>		
Przychody ze sprzedaży	42 324	3 734	60	46 118	-	46 118
Sprzedaż między segmentami	-	901	686	1 587	1 587	-
Przychody ogółem	42 324	4 635	746	47 705	1 587	46 118
Koszt własny sprzedaży	41 059	2 744	44	43 847	-	43 847
Koszt sprzedaży między segmentami	-	602	487	1 089	1 587	(498)
Zysk/(strata) brutto na sprzedaży	1 265	1 289	215	2 769	-	2 769
Pozostałe przychody operacyjne	285	906	-	1 191	-	1 191
Pozostałe koszty operacyjne	60	13	-	73	-	73
Zysk/(strata) na dział. operacyjnej	1 490	2 182	215	3 887	-	3 887
Przychody finansowe	1	-	-	1	-	1
Koszty finansowe	155	-	-	155	-	155
Zysk/(strata) segmentu	1 336	2 182	215	3 733	-	3 733
Przychody nieprzypisane	-	-	-	-	-	947
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	6 656
Zysk/(strata)	-	-	-	-	-	(1 976)
Aktywa segmentu	47 791	36 442	10	84 243	-	84 243
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	10 292	-	10 292
Zobowiązania segmentu	27 155	259	52	27 466	-	27 466
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	12 379	-	12 379

- Aktywa segmentu nie zawierają akcji i udziałów w innych jednostkach (26 tys. PLN), środków pieniężnych (4 603 tys. PLN), aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (20 tys. PLN) oraz rozliczeń międzyokresowych (48 tys. PLN) ponieważ te aktywa są zarządzane na poziomie Grupy.
- Zobowiązania segmentu nie obejmują podatku odroczonego (7 025 tys. PLN), zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych (976 tys. PLN) oraz rozliczeń międzyokresowych (1 288 tys. PLN) ponieważ te zobowiązania są zarządzane na poziomie Grupy.
- Zysk segmentu nie uwzględnia kosztów sprzedaży (688 tys. PLN), kosztów zarządu (4 854 tys. PLN) pozostałych przychodów operacyjnych (944 tys. PLN), przychody finansowe (3 tys. PLN) pozostałych kosztów operacyjnych (1 032 tys. PLN) oraz kosztów finansowych (62 tys. PLN).

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Działalność kontynuowana według segmentów za 12 miesięcy 2012 roku:

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku	Działalność kontynuowana				Wyłączenia	Działalność ogółem
	<i>Segment A</i>	<i>Segment B</i>	<i>Segment C</i>	<i>Razem</i>		
Przychody ze sprzedaży	62 771	3 990	70	66 831	-	66 831
Sprzedaż między segmentami	-	893	407	1 300	1 300	-
Przychody ogółem	62 771	4 883	477	68 131	1 300	66 831
Koszt własny sprzedaży	51 354	3 057	45	54 456	-	54 456
Koszt sprzedaży między segmentami	-	602	284	886	1 300	(414)
Zysk/(strata) brutto na sprzedaży	11 417	1 224	148	12 789	-	12 789
Pozostałe przychody operacyjne	778	271	-	1 049	-	1 049
Pozostałe koszty operacyjne	1 495	18	-	1 513	-	1 513
Zysk/(strata) na dział. operacyjnej	10 700	1 477	148	12 325	-	12 325
Przychody finansowe	4	-	-	4	-	4
Koszty finansowe	268	-	-	268	-	268
Zysk/(strata) segmentu	10 436	1 477	148	12 061	-	12 061
Przychody nieprzypisane	-	-	-	-	-	838
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	7 746
Zysk/(strata)	-	-	-	-	-	5 153
Aktywa segmentu	42 248	35 094	9	77 351	-	77 351
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	20 298	-	20 298
Zobowiązania segmentu	24 459	378	31	24 868	-	24 868
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	15 903	-	15 903

- Aktywa segmentu nie zawierają akcji i udziałów w innych jednostkach (26 tys. PLN), środków pieniężnych (11 069 tys. PLN), aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (31 tys. PLN) oraz rozliczeń międzyokresowych (101 tys. PLN) ponieważ te aktywa są zarządzane na poziomie Grupy.
- Zobowiązania segmentu nie obejmują podatku odroczonego (7 004 tys. PLN), zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych (879 tys. PLN) oraz rozliczeń międzyokresowych (958 tys. PLN) ponieważ te zobowiązania są zarządzane na poziomie Grupy.
- Zysk segmentu nie uwzględnia kosztów sprzedaży (462 tys. PLN), kosztów zarządu (5 192 tys. PLN) pozostałych przychodów operacyjnych (836 tys. PLN), przychodów finansowych (2 tys. PLN) pozostałych kosztów operacyjnych (1 966 tys. PLN) oraz kosztów finansowych (126 tys. PLN).

11. Przychody i koszty

11.1. Przychody ze sprzedaży

<i>Przychody ze sprzedaży</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Sprzedaż produktów i usług	45 536	65 886
Sprzedaż towarów i materiałów	582	945
Razem	46 118	66 831

<i>Struktura terytorialna</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Polska	46 110	58 875
Zagranica, w tym:	8	7 956
- Czechy	8	42
- Rumunia	-	7 802
- Słowacja	-	35
- Algieria	-	-
- Niemcy	-	77
Razem	46 118	66 831

<i>Struktura rzeczowa</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Przychody ze sprzedaży usług budowlano-montażowych	13 161	32 239
Przychody ze sprzedaży usług projektowych	27 721	29 153
Przychody z kompletacji dostaw	573	434
Przychody z wynajmu	4 021	3 990
Przychody z usług poligraficznych	60	70
Sprzedaż towarów i materiałów	582	945
Przychody ze sprzedaży ogółem	46 118	66 831

Podział przychodów ze sprzedaży według odbiorców którzy przekraczają 10% ogółu przychodów Grupy:

<i>Podział odbiorców według segmentów</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Segment A		
- KGHM Polska Miedź S.A.	8 597	16 194
- Orzeł Biały S.A.	966	14 799
- Intermont Eco Consulting sp. z o.o.	6 208	-
- Arcelor Mittal Galati	-	7 802
- Pozostali (poniżej 10%)	26 266	23 976
Segment B		
- Pozostali (poniżej 10%)	4 021	3 990
Segment C		
- Pozostali (poniżej 10%)	60	70
Razem	46 118	66 831

11.2. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	61	738
Odszkodowania od ubezpieczycieli	41	47
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	322	174
Przychody z odsetek od środków pieniężnych i aktywów pieniężnych (w tym od rachunków bankowych, lokat do 3 m-cy)	279	369
Przychody z odsetek od należności finansowych	16	66
Zysk z tytułu przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych	891	23
Zysk z tytułu różnic kursowych	95	13
Sprzedaż wierzytelności	-	50
Przedawnione zobowiązania	65	120
Odsetki od należności	-	124
Zwrot nadpłaconych składek ZUS	-	15
Rozwiązanie rezerwy z tytułu kar umownych	200	-
Rozwiązanie rezerw na renty wyrównawcze	53	-
Inne	112	146
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	2 135	1 885

11.3. Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	347	634
Strata na likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	3	480
Odsetki z tytułu nieterminowej spłaty zobowiązań	30	15
Kary umowne	-	963
Koszty sądowe	26	18
Koszty napraw powypadkowych	25	33
Rezerwa na sprawy sądowe	211	40
Rezerwa na pozostałe koszty	22	-
Koszty windykacji należności	-	74
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	425	1 130
Inne	36	92
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	1 125	3 479

11.4. Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Dyskonto należności z tytułu kaucji dotyczących umów o budowę	3	4
Inne	1	2
Przychody finansowe ogółem	4	6

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

11.5. Koszty finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Odsetki kredytów bankowych	-	61
Prowizje od kredytów bankowych	27	47
Oplaty i prowizje od gwarancji bankowych	50	72
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	9	17
Dyskonto zobowiązań z tytułu kaucji dotyczących umów o budowę	109	196
Inne	2	1
Koszty finansowe ogółem	197	394

11.6. Koszty według rodzajów

	<i>Nota</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012 (przekształcone)</i>
Amortyzacja	11.7	1 293	1 262
Zużycie materiałów i energii		7 673	8 995
Usługi obce		18 274	26 769
Podatki i opłaty		666	724
Koszty świadczeń pracowniczych	11.8	19 122	17 451
Pozostałe koszty rodzajowe		1 909	2 173
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		478	925
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:		49 415	58 299
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		43 369	54 042
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		688	462
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		4 854	5 192
Zmiana stanu produktów		504	(1 397)

11.7. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w następujących pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	1 202	1 206
Amortyzacja środków trwałych	830	942
Amortyzacja wartości niematerialnych	372	264
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości wartości niematerialnych	-	-
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	-	-
Amortyzacja środków trwałych	-	-
Amortyzacja wartości niematerialnych	-	-
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości wartości niematerialnych	-	-
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	91	56
Amortyzacja środków trwałych	82	48
Amortyzacja wartości niematerialnych	9	8
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości wartości niematerialnych	-	-

11.8. Koszty świadczeń pracowniczych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Wynagrodzenia	15 810	14 298
Koszty ubezpieczeń społecznych	2 626	2 464
Koszty świadczeń emerytalnych	7	-
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	679	689
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	19 122	17 451
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	15 302	13 173
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	395	480
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	3 425	3 798

12. Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012 (przekształcone)</i>
Skutki przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych:		
Zyski (straty) za okres	620	(473)
Minus: Korekty wynikające z przeklasyfikowania zysków (strat) ujętych w zysku lub stracie	-	-
	620	(473)
Zyski (straty) aktuarialne:		
Zyski (straty) za okres	14	(90)
Minus: Korekty wynikające z przeklasyfikowania zysków (strat) ujętych w zysku lub stracie	-	-
	14	(90)

Prawo wieczystego użytkowania gruntu, budynki, budowle i lokale użytkowane w procesie produkcji i dostarczania towarów i usług jak również dla celów administracyjnych wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku w wartości przeszacowanej równej kwocie uzyskanej z wyceny składnika aktywów do jego wartości godziwej, dokonanej przez rzeczoznawcę w oparciu o założenia rynkowe.

Zwiększenie wartości wynikające z przeszacowania prawa wieczystego użytkowania gruntu, budynków, budowli i lokali ujmowane jest w pozycji kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny.

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012 (przekształcone)</i>
Ujęte w zysku lub stracie		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	138
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	-
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(88)	1 305
Obciążenie podatkowe wykazane w zysku lub stracie	(88)	1 443
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Podatek od zysków (strat) aktuarialnych	(3)	17
Podatek od zysku/(straty) netto z tytułu aktualizacji wyceny do wartości godziwej rzeczowego majątku trwałego	(117)	90
Korzyść podatkowa/(obciążenie podatkowe) ujęta/e w innych całkowitych dochodach	(120)	107

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku(straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przedstawia się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012 (przekształcone)</i>
Zysk przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	-	-
Zysk brutto przed opodatkowaniem	(1 976)	5 153
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2012: 19%)	(375)	979
Podatkowe ulgi (ulga technologiczna)	-	(56)
Straty podatkowe	184	60
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów, w tym:	141	464
- koszty reprezentacji	13	13
- składki	3	-
- koszty sądowe	4	1
- różnice kursowe z tytułu podatku od wartości dodanej	12	3
- odpisy/impairment na należności	65	277
- kary umowne	(38)	152
- PFRON	6	18
- amortyzacja	24	-
- podatkowa amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	(9)	-
- rezerwa na zasądzone zobowiązania	25	-
- odsetki należne	8	-
- przeterminowane zobowiązania	3	-
- pozostałe	25	-
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	(38)	(4)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 4,5% (2012r.: 28%)	(88)	1 443
Podatek dochodowy (obciążenie) ujęty w zysku lub stracie	(88)	1 443
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-
	(88)	1 443

13.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	<i>Bilans</i>		<i>Rachunek zysków i strat</i>	
	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Przeszacowanie środków trwałych i nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	8 600	8 376	224	(985)
Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę	58	61	(3)	(42)
Wycena kontraktów	4 826	1 083	3 743	43
Dodatnie różnice kursowe	1	1	-	(54)
Odsetki zapadłe z tytułu lokat	7	14	(7)	(1)
Amortyzacja środków trwałych wycenianych do wartości godziwej	(377)	(326)	(51)	(67)
Koszty na przełomie roku	-	14	(14)	(410)
Odsetki należne	4	-	4	-
Zyski/ (straty) aktuarialne	(3)	-	(3)	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	13 116	9 223	3 893	(1 516)
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Wycena kontraktów	790	1 035	(245)	(2 222)
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	183	397	(214)	210
Zobowiązania - niewykorzystane urlopy	136	105	31	11
Zobowiązania - koszty niezafakturowane	62	10	52	(285)
Rezerwa na nagrody i odprawy dla pracowników	176	234	(58)	92
Rozliczenia z tytułu premii pracowniczych	189	229	(40)	174
Odpisy aktualizujące należności	-	-	-	(272)
Koszty kontraktów (produkcja w toku)	3 805	-	3 805	(109)
Różnice kursowe niezrealizowane	5	17	(12)	(58)
Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę	1	1	-	(9)
Wynagrodzenia i składki ZUS niewypłacone	59	74	(15)	(22)
Rezerwa na audyt i aktuariusza	8	13	(5)	1
Rezerwa na straty na kontraktach	25	10	15	2
Aktualizacja wartości zapasów	21	14	7	10
Przeszacowanie majątku do wartości godziwej	110	-	110	-
Strata podatkowa	522	-	522	-
Pozostałe	19	111	(92)	61
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	6 111	2 250	3 861	(2 416)
<i>Aktywa/ Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego, w tym:</i>				
Aktywa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	20	31	-	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	7 025	7 004	-	-

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 3 861 tys. PLN została w całości odniesiona na wynik finansowy roku bieżącego.

Zmiana stanu rezerw w wysokości 3 893 tys. PLN została odniesiona odpowiednio na kapitał własny: 120 tys. PLN, wynik finansowy roku bieżącego: 3 773 tys. PLN.

14. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 54 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 56 tys. PLN). Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Pożyczki udzielone pracownikom	1	7
Środki pieniężne	23	11
Zobowiązania z tytułu Funduszu	78	74
Saldo po skompensowaniu	54	56
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	193	217
Razem	193	217

15. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcje zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012 (przekształcone)</i>
Zysk netto z działalności kontynuowanej	(1 703)	4 009
Strata na działalności zaniechanej	-	-
Zysk netto	(1 703)	4 009
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję (w zł/gr na jedną akcję)	(0,27)	0,65

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zysk za rok 2012 został w całości przeznaczony na kapitał zapasowy, w związku z tym dywidendy nie wypłacono.

17. Aktywa trwale zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Wartość na początek okresu sprawozdawczego	4 925	-
Zwiększenia, w tym:	-	-
- przekwalifikowanie z rzeczowych aktywów trwałych	-	2 575
- przekwalifikowanie z nieruchomości inwestycyjnych	-	4 176
Zmniejszenia, w tym:	-	-
- sprzedaż	-	-
Wycena	(425)	(1 826)
Wartość na koniec okresu sprawozdawczego	4 500	4 925

Na koniec 2012 roku wartość aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży wynosiła 4 925 tys. PLN i całość stanowiły nieruchomości (budynki i budowle wraz z prawami wieczystego użytkowania gruntów) należące do Przedsiębiorstwa Budowlanego Katowice S.A. w likwidacji.

W 2013 roku proces sprzedaży nieruchomości był kontynuowany przy wykorzystaniu różnorodnych dostępnych środków (ogłoszenia, dedykowany mailing, kontakt z biurami pośrednictwa itp.). W związku tym, że przez okres roku nie znaleziono nabywcy, wartość oferowanych do sprzedaży nieruchomości została dodatkowo obniżona o kwotę 425 tys. PLN.

W 2014 roku zintensyfikowano działania zmierzające do sprzedaży przedmiotowych nieruchomości. Nieruchomości są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w ich bieżącym stanie.

Wartość na koniec okresu odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Część nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży jest objęta hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia udzielonych gwarancji bankowych (nota 29), pożyczek oraz należności spornych objętych postępowaniem sądowym (nota 35.1).

18. Rzeczowe aktywa trwale

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Środki trwale, w tym:	16 323	15 716
- prawo wieczystego użytkowania gruntu	2 808	2 861
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	12 055	11 128
- maszyny i urządzenia	950	978
- środki transportu	474	689
- inne środki trwale	36	60
Środki trwale w budowie	-	-
Rzeczowe aktywa trwale, razem	16 323	15 716

Wycena nieruchomości do wartości godziwej

Spółki Grupy wyceniają posiadane nieruchomości (grunty, budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej) do wartości godziwej. Wycena jest przeprowadzana zgodnie z obowiązującymi zasadami wyceny nieruchomości, zależnie od charakteru budynku.

Kancelaria Rzeczoznawcy Majątkowego dokonała niezależnej wyceny gruntów i budynków Grupy w celu określenia ich wartości godziwej. Wycena ta, została przeprowadzona zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Wyceny. Wyceny dokonano na dzień 31.12.2013 r. oraz 31.12.2012 roku.

Wyboru właściwego podejścia oraz metody i techniki szacowania nieruchomości dokonał rzeczoznawca majątkowy, uwzględniając w szczególności cel wyceny, rodzaj i położenie nieruchomości, przeznaczenie w planie miejscowym, stan nieruchomości oraz dostępne dane o cenach, dochodach i cechach nieruchomości podobnych.

Zastosowane podejście, metoda i technika wyceny:

- Podejście dochodowe, technikę inwestycyjną, technikę kapitalizacji prostej – wycena wartości rynkowej wiązki praw do nieruchomości gruntowej zabudowanej.
- Podejście porównawcze, metodę korygowania ceny średniej – wycena wartości rynkowej prawa wieczystego użytkowania gruntu.

Hierarchia wartości godziwej

W oparciu o dane wejściowe wykorzystywane przy ustalaniu wartości godziwej, poszczególne składniki rzeczowych aktywów trwałych, dla których zaprezentowano wartość godziwą, zostały zaklasyfikowane do II poziomu hierarchii wartości godziwej.

W trakcie roku obrotowego nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami.

W roku 2013 i 2012 dokonano wyceny nieruchomości (tj. prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej) do wartości godziwej. Wartość nieruchomości według stanu na dzień 31.12.2013 r. oraz 31.12.2012 r. przedstawia się następująco:

<i>Rzeczowe aktywa trwale wykazywane w wartości godziwej</i>	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	2 808	2 861
Budynki, budowle i lokale mieszkalne	12 055	11 128
Razem	15 773	13 989

Wartość bilansowa wycenianych nieruchomości oszacowana według kosztu historycznego z uwzględnieniem utraty wartości i odpisów amortyzacyjnych przedstawiałaby się następująco:

<i>Rzeczowe aktywa trwale w wartości historycznej</i>	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	516	529
Budynki i budowle	926	507
Lokale mieszkalne	740	-
Razem	2 182	697

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Grupa posiada nieruchomość (budynek siedziby BIPROMET S.A. położony w Katowicach) służącą częściowo działalności operacyjnej, a częściowo inwestycyjnej. Wartość nieruchomości jest proporcjonalnie podzielona pomiędzy środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne, przyjmując za kryterium podziału powierzchnie przeznaczone na poszczególne rodzaje działalności.

<i>Podział nieruchomości pomiędzy rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne</i>	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Rzeczowe aktywa trwałe	14 275	13 989
Nieruchomości inwestycyjne (nota 20)	28 525	27 311
Razem (wartość godziwa)	42 800	41 300

Na dzień 31.12.2013 r. w kapitale z aktualizacji wyceny była zaewidencjonowana kwota 20 331 tys. PLN (uwzględniająca podatek odroczone) dotycząca nieruchomości będących rzeczowym aktywem trwałym wycenionych do wartości godziwej. Według stanu na dzień 31.12.2012 r. kwota ta wynosiła 19 828 tys. PLN.

Wartość bilansowa środków transportu użytkowanych na dzień 31 grudnia 2013 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 65 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 160 tys. PLN). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu, budynki i budowle o wartości bilansowej 14 275 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 13 989 tys. PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych (nota 29).

Nie występują ograniczenia prawne dotyczące rzeczowych aktywów trwałych

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2013 do 31 grudnia 2013 r.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku	<i>PWUG*</i> w wartości godziwej	<i>Budynki, budowle</i> w wartości godziwej	<i>Maszyny</i> i urządzenia wg. kosztu	<i>Środki</i> transportu wg. kosztu	<i>Inne środki</i> trwale wg. kosztu	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2013 roku	2 861	14 680	3 298	1 997	594	23 430
Nabycia	-	306	305	23	-	634
Sprzedaż	-	-	(329)	(301)	(222)	(852)
Likwidacja	-	-	(92)	-	(14)	(106)
Przeszacowanie do wartości godziwej	9	591	-	-	-	600
Przeniesienie z/(do) nieruchomości inwestycyjnych	(62)	394	-	-	-	332
Transfer do aktywów dostępnych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2013 r.	2 808	15 971	3 182	1 719	358	24 038
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2012 roku	-	3 552	2 321	1 307	534	7 714
Odpis amortyzacyjny za okres	-	364	329	205	14	912
Sprzedaż	-	-	(329)	(267)	(212)	(808)
Likwidacja	-	-	(89)	-	(14)	(103)
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2013 roku	-	3 916	2 232	1 245	322	7 715
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2013 roku	2 861	11 128	977	690	60	15 716
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 r.	2 808	12 055	950	474	36	16 323

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 r.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku	<i>PWUG*</i> w wartości godziwej	<i>Budynki, budowle</i> w wartości godziwej	<i>Maszyny</i> i urządzenia wg. kosztu	<i>Środki</i> transportu wg. kosztu	<i>Inne środki</i> trwale wg. kosztu	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2012 roku	4 500	16 770	3 221	2 163	550	27 204
Nabycia	-	154	146	203	45	548
Sprzedaż	(90)	(63)	(20)	(314)	-	(487)
Likwidacja	-	-	(49)	(55)	(1)	(105)
Przeszacowanie do wartości godziwej	(42)	113	-	-	-	71
Przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	(496)	(730)	-	-	-	(1 226)
Transfer do aktywów dostępnych do sprzedaży	(1 011)	(1 564)	-	-	-	(2 575)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2012 r.	2 861	14 680	3 298	1 997	594	23 430
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2012 roku	-	3 088	2 079	1 460	504	7 131
Odpis amortyzacyjny za okres	-	465	310	185	31	991
Sprzedaż	-	(1)	(20)	(314)	-	(335)
Likwidacja	-	-	(49)	(23)	(1)	(73)
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2012 roku	-	3 552	2 320	1 308	534	7 714
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2012 roku	4 500	13 682	1 142	703	46	20 073
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2012 r.	2 861	11 128	978	689	60	15 716

*prawo wieczystego użytkowania gruntu

19. Leasing

19.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu dotyczące środków transportu zawarto na okres trzech lat z opcją zakupu. Zobowiązania Grupy w ramach leasingu są zabezpieczone tytułem własności leasingodawcy na składnikach majątku objętych leasingiem. Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
W okresie 1 roku	36	70
W okresie od 1 do 5 lat	28	76
Powyżej 5 lat	-	-
	64	146

19.2. Zobowiązania z tytułu umów dzierżawy

Zobowiązania z tytułu umów dzierżawy dotyczą głównie umów, których przedmiotem jest dzierżawa samochodów osobowych oraz urządzeń biurowych (kopiarko-drukarki).

Przyszłe opłaty netto z tytułu tych umów przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
W okresie 1 roku	196	54
W okresie od 1 do 5 lat	593	66
Powyżej 5 lat	-	-
Razem opłaty	789	120

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku wartość dzierżawionych środków transportu oraz maszyn i urządzeń została ujęta jako środki trwałe wykazywane pozabilansowo i wynosiła odpowiednio: 504 tys. PLN oraz 323 tys. PLN.

Ponadto Grupa użytkuje grunty na podstawie prawa wieczystego użytkowania gruntów o łącznej powierzchni 35 983 m². Powyższe grunty są aktywem Grupy kapitałowej.

Szacowane przyszłe opłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntu będą wynosiły:

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
W okresie 1 roku	117	123
W okresie od 1 do 5 lat	789	519
Powyżej 5 lat	8 519	9 064
Razem opłaty	9 425	9 706

Zobowiązania nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów, oszacowano na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz pozostałego okresu użytkowania gruntów objętych tych prawem.

20. Nieruchomości inwestycyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Stan na początek okresu sprawozdawczego (wartość godziwa)	34 858	39 012
Zmiany stanu:		
- nabycie nieruchomości inwestycyjnych	-	1 293
- aktywowane nakłady	898	233
- zyski/(straty) z tytułu wyceny wartości godziwej	891	26
- transfery (przeniesienie z/(do) nieruchomości używanych na potrzeby własne)	(312)	1 171
- zbycie	-	(2 701)
- transfer do aktywów dostępnych do sprzedaży	-	(4 176)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego (wartość godziwa)	36 335	34 858

Na dzień 31 grudnia 2013 nieruchomości inwestycyjne obejmowały nieruchomości utrzymywane w celu czerpania długoterminowych korzyści z tytułu wynajmu oraz wzrostu wartości.

Na nieruchomości inwestycyjne składały się:

- grunt położony w Katowicach, przy ul. Sikorskiego o powierzchni 2.310 m²,
- nieruchomość budynkowa z gruntem położona w Katowicach, przy ul. Granicznej 29 o powierzchni użytkowej 10.665 m² (z czego 3.359,35 m² jest wykazywane jako środek trwały)
- nieruchomość budynkowa z gruntem położona w Chorzowie, przy ul. Wieniawskiego 18 o powierzchni użytkowej 1.242 m² (hala produkcyjna),
- nieruchomość budynkowa z gruntem położona w Chorzowie, przy ul. Wieniawskiego 18 o powierzchni użytkowej 1.830 m² (budynek biurowy),
- pięć lokali o charakterze mieszkalnym położonych w Katowicach o powierzchni użytkowej 478,98 m².

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku została obliczona na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez Kancelarię niezależnych rzeczoznawców niepowiązanych z Grupą. Kancelarie posiadają kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach w których znajdują się aktywa Grupy. Wycena nieruchomości inwestycyjnych Grupy została przeprowadzona zgodnie z międzynarodowymi standardami wyceny. Przy wyborze metody i techniki wyceny rzeczoznawca majątkowy uwzględnił w szczególności cel wyceny, rodzaj i położenie nieruchomości, przeznaczenie w planie miejscowym, stan nieruchomości oraz dostępne dane o cenach, dochodach i cechach nieruchomości podobnych. Założenia do wyceny, zastosowane podejście oraz metodę i technikę wyceny przedstawiono w notcie 18 niniejszego sprawozdania.

Hierarchia wyceny do wartości godziwej została przedstawiona w notcie 9.2 dodatkowych not objaśniających skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Uzgodnienie wartości godziwej:

	Nieruchomości inwestycyjne	
	Nieruchomości biurowe	Nieruchomości pozostałe
Bilans otwarcia (wartość godziwa)	28 678	6 180
Aktualizacja wartości rozpoznana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	436	455
Zakupy	653	245
Transfer do środków trwałych	498	(810)
Bilans zamknięcia (wartość godziwa)	30 265	6 070

Hierarchia wartości godziwej

W oparciu o dane wejściowe wykorzystywane przy ustalaniu wartości godziwej, poszczególne składniki nieruchomości inwestycyjnych, dla których zaprezentowano wartość godziwą, zostały zaklasyfikowane do II poziomu hierarchii wartości godziwej.

W trakcie roku obrotowego nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami.

Zgodnie z metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych wartość godziwa jest szacowana na podstawie założeń dotyczących korzyści i zobowiązań związanych z utrzymywaniem składnika aktywów przez okres ekonomicznej użyteczności włączając w to wartość końcową oraz wartość rezydualną. Metoda ta polega na prognozowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, dla których jest szacowana rynkowa stopa dyskontowa celem ustalenia wartości bieżącej strumienia przychodów. Stopa dyskonta wartości końcowej jest zwykle ustalana oddzielnie i różni się od stopy dyskontowej.

Okres prognozy, jak i konkretny harmonogram wpływów i wydatków jest określany przy uwzględnieniu zmian wynikających z przeglądu umów najmu, odnowienia najmu, dalszego podnajmu, planowanej przebudowy czy ponownego wyposażenia. Okres jest zwykle uwarunkowany specyfiką danej klasy nieruchomości. Przepływ dla danego okresu jest zwykle szacowany jako dochód brutto skorygowany o koszt niewynajętej powierzchni, koszty nierefakturowane, koszty związane z nieściągnięciem należności, dodatkowe korzyści wpisane w umowy najmu, koszty utrzymania, koszty prowizji agentów oraz pozostałe koszty związane z bieżącym funkcjonowaniem i zarządzaniem nieruchomością. Przyszłe przepływy z działalności operacyjnej po opodatkowaniu wraz z wartością rezydualną są następnie dyskontowane.

Istotny wzrost (spadek) w wartości szacowanego przychodu z tytułu czynszu bez uwzględnienia wpływu innych czynników skutkowałby znacznym wzrostem (spadkiem) wyceny do wartości godziwej. Istotny wzrost (spadek) w poziomie zakładanego wskaźnika powierzchni niewynajętej bez uwzględnienia wpływu innych czynników skutkowałby znacznym spadkiem (wzrostem) wyceny do wartości godziwej.

Grupa posiada nieruchomość służącą częściowo działalności operacyjnej, a częściowo inwestycyjnej. MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne w punkcie 10 mówi, że jeżeli nieruchomość ma podwójne przeznaczenie to można obie części traktować oddzielnie, zakładając że można je oddzielnie sprzedać lub oddać w leasing finansowy. Powierzchnie którymi dysponuje Grupa mogłyby być oddzielnie sprzedane jak również wynajęte w formie leasingu finansowego. Wartość nieruchomości jest proporcjonalnie podzielona pomiędzy środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne, przyjmując za kryterium podziału powierzchnie przeznaczone na poszczególne rodzaje działalności.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu, budynki i budowle podzielone proporcjonalnie na rzeczowe aktywa trwałe oraz nieruchomości inwestycyjne (nota 19 i 20) o wartości bilansowej 28 525 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 27 311 tys. PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółek Grupy (nota 30).

Wszystkie nieruchomości inwestycyjne Grupy są jej własnością.

Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi ujęte w zysku lub stracie:

	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Przychody z opłat czynszowych	3 734	3 990
Bezpośrednie koszty operacyjne powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które przyniosły przychody z opłat czynszowych	213	685
Bezpośrednie koszty operacyjne powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które nie przyniosły przychodów z opłat czynszowych	693	600

21. Wartości niematerialne

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku	<i>Koszty prac rozwojowych</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Programy komputerowe</i>	<i>Inne</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2013 roku	-	551	938	-	1 489
Nabycia	-	15	624	-	639
Sprzedaż	-	-	-	-	-
Likwidacja	-	-	-	-	-
Transfer ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2013 roku	-	566	1 562	-	2 128
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2013 roku	-	488	562	-	1 050
Odpis amortyzacyjny za okres	-	35	346	-	381
Sprzedaż	-	-	-	-	-
Likwidacja	-	-	-	-	-
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2013 roku	-	523	908	-	1 431
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2013 roku	-	63	376	-	439
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku	-	43	654	-	697

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku	<i>Koszty prac rozwojowych</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Programy komputerowe</i>	<i>Inne</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2012 roku	-	551	921	-	1 472
Nabycia	-	-	17	-	17
Sprzedaż	-	-	-	-	-
Likwidacja	-	-	-	-	-
Transfer ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2012 roku	-	551	938	-	1 489
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2012 roku	-	453	326	-	779
Odpis amortyzacyjny za okres	-	35	236	-	271
Sprzedaż	-	-	-	-	-
Likwidacja	-	-	-	-	-
Amortyzacja i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2012 roku	-	488	562	-	1 050
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2012 roku	-	98	595	-	693
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2012 roku	-	63	376	-	439

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku Grupa nie posiadała obciążeń wartości niematerialnych o charakterze prawnorzeczowym i obligacyjnym.

22. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Akcje/Udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie*	542	542
Akcje spółek notowanych na giełdzie	-	-
Odpisy aktualizujące akcje/udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie	(516)	(516)
Stan na koniec okresu	26	26

*Grupa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. W rocznym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, grupa aktywów wyceniana jest według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

23. Świadczenia pracownicze

23.1. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych

Spółki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwoty tych rezerw oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższych tabelach:

<i>Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Stan na początek okresu sprawozdawczego	338	291
Utworzenie rezerwy	35	107
Koszt wypłaconych świadczeń	(7)	(28)
Rozwiązanie rezerwy	(28)	(32)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	338	338

<i>Rezerwa na nagrody jubileuszowe</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Stan na początek okresu sprawozdawczego	486	414
Utworzenie rezerwy	196	262
Koszt wypłaconych świadczeń	(107)	(103)
Rozwiązanie rezerwy	(46)	(87)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	529	486

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

<i>Rezerwa na odprawy pośmiertne</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Stan na początek okresu sprawozdawczego	55	47
Utworzenie rezerwy	2	9
Koszt wypłaconych świadczeń	-	-
Rozwiązanie rezerwy	-	(1)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	57	55

Struktura łącznej kwoty rezerw z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych przedstawia się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Rezerwy długoterminowe z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	786	733
Rezerwy krótkoterminowe z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	138	146
Razem	924	879

Rachunek zysków i strat aktuarialnych, w okresie sprawozdawczym, który kończy data bilansowa tj. 31.12.2013 r.:

Pozycja / Świadczenie	<i>odprawa emerytalna</i>	<i>odprawa rentowa</i>	<i>odprawa pośmiertna</i>	<i>nagroda jubileuszowa</i>
koszty bieżącego zatrudnienia	28	2	7	75
odsetki netto od zobowiązania netto	10	-	2	18
(zyski)/ straty aktuarialne	1	(7)	(8)	103

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości rezerw na świadczenia pracownicze według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku, na kluczowe parametry modelu aktuarialnego:

PARAMETR / ŚWIADCZENIE	<i>odprawa emerytalna</i>	<i>odprawa rentowa</i>	<i>odprawa pośmiertna</i>	<i>nagroda jubileuszowa</i>	<i>Razem</i>
wyściowe kwoty rezerw	319	4	57	529	909
Współczynnik rotacji - 1.0%	333	4	60	568	965
Współczynnik rotacji + 1.0%	306	4	54	495	859
Prawdopodobieństwa inwalidztwa - 0.5%	320	2	57	531	910
Prawdopodobieństwa inwalidztwa + 0.5%	318	6	57	527	908
Techniczna stopa dyskontowa - 1.0%	337	4	60	564	965
Techniczna stopa dyskontowa + 1.0%	303	4	54	498	859
<i>Wzrosty podstaw:</i>					
wynagrodzenie w Spółce - 1.0%	317	4	53	529	903
wynagrodzenie w Spółce + 1.0%	321	4	60	529	914

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Główne założenia przyjęte przez aktuariusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Stopa dyskontowa (%)	4,5	4,2
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,4	2,7
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	8,6	9,5
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń w Grupie (%)	3,0	5,0

24. Zapasy

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Towary	449	413
Zapasy, razem netto	449	413
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	73	19
- utworzenie	39	54
- rozwiązanie	-	-
- wykorzystanie	(2)	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	110	73
Wartość brutto zapasów na koniec okresu	559	486

W roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku Grupa dokonała odpisu aktualizującego wartość zapasów w wysokości 39 tys. PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 Grupa utworzyła odpis aktualizujący wartość zapasów w wysokości 54 tys. PLN).

Żadna kategoria zapasów nie stanowiła zabezpieczenia kredytów lub pożyczek w roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku i w roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku ani na dzień 31 grudnia 2012 roku nie było zapasów wycenianych w cenie sprzedaży netto.

25. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

25.1. Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Kaucje z tytułu umów o budowę	278	528
Pozostałe należności (depozyt bankowy)	-	249
Należności ogółem (netto)	278	777
Odpis aktualizujący należności	-	-
Należności brutto	278	777

Kaucje z tytułu umów o budowę o okresie spłaty powyżej jednego roku podlegają dyskontowaniu i są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości bieżącej.

25.2. Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Należności z tytułu dostaw i usług	3 405	18 154
Kaucje z tytułu umów o budowę	240	1 952
Zaliczki przekazane	263	21
Wpłacone wadia	67	-
Należności budżetowe	938	2 519
Pozostałe należności	340	182
Należności ogółem (netto)	5 253	22 828
Odpis aktualizujący należności	1 860	2 643
Należności brutto	7 113	25 471

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 37.5.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 14 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 634 tys. PLN) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem. Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Odpis aktualizujący na początek okresu sprawozdawczego	2 643	3 433
Zwiększenie	14	634
Wykorzystanie	(736)	(614)
Rozwiązanie odpisu (spłata zadłużenia)	(61)	(810)
Odpis aktualizujący na koniec okresu sprawozdawczego	1 860	2 643

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem.

	Razem	Nie- przetermi- nowane	Przeterminowane, lecz ściągane				
			1-30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	91 – 120 dni	> 120 dni
31 grudnia 2013	3 405	2 969	276	39	70	15	36
31 grudnia 2012	18 154	17 491	467	33	100	22	41

26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 4 603 tys. PLN (31 grudnia 2012 roku: 11 069 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Środki pieniężne w banku i w kasie	405	374
Lokaty krótkoterminowe	4 160	10 620
Inne środki pieniężne	38	75
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 603	11 069

27. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe

27.1. Kapitał podstawowy

Na dzień 31 grudnia 2013 r. kapitał zakładowy Jednostki Dominującej, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 619 980,00 PLN i dzielił się na 6 199 800 akcji. Jednostka Dominująca nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo jednego głosu na walnym zgromadzeniu. Jednostka Dominująca nie posiada akcji własnych.

Spółki zależne nie posiadają akcji BIPROMET S.A.

<i>Kapitał akcyjny w PLN</i>	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 0,10 PLN każda	1 410	1 410
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 0,10 PLN każda	135 510	135 510
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 0,10 PLN każda	379 650	379 650
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 0,10 PLN każda	28 410	28 410
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 0,10 PLN każda	75 000	75 000
Przeliczenie kapitału podstawowego w związku z hiperinflacją	7 000	7 000
	626 980	626 980

Wartość kapitału wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynosi 627 tys. PLN, w tym:

- Kapitał zarejestrowany: 620 tys. PLN
- Przeliczenie w związku z hiperinflacją: 7 tys. PLN

Do końca 1996 r. Grupa działała w warunkach hiperinflacji. Zgodnie z MSR 29 Grupa dokonała przekształcenia składników kapitału własnego stosując miesięczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, począwszy od dat, w których kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób do dnia 31 grudnia 1996 r. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowało spadkiem zysków zatrzymanych w tym okresie na łączną kwotę 7 tys. PLN oraz korektą z tytułu przeszacowania kapitału zakładowego w tej samej kwocie.

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

<i>Akcje zwykłe wyemitowane i w pełni opłacone</i>	<i>Ilość</i>	<i>Wartość</i>
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	6 199 800	619 980
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	6 199 800	619 980
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	6 199 800	619 980
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	6 199 800	619 980

27.1.1. Struktura Akcjonariatu

	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
KGHM Polska Miedź S.A.:		
udział w kapitale	66%	66%
udział w głosach	66%	66%
Pozostali:		
udział w kapitale	34%	34%
udział w głosach	34%	34%

27.1.2. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 0,10 PLN i zostały w pełni opłacone.

28. Kapitał zapasowy (nadwyżka ze sprzedaży akcji)

Kapitał zapasowy został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w kwocie 19 484 tys. PLN, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego w kwocie 862 tys. PLN.

28.1. Kapitał z aktualizacji wyceny

	<i>Kapitał z aktualizacji wyceny środków trwałych</i>	<i>Kapitał z aktualizacji wyceny inwestycji</i>	<i>Kapitał z aktualizacji wyceny świadczeń pracowniczych (przekształcone)</i>	<i>Pozostałe</i>
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	14 123	5 705	(73)	-
Wycena środków trwałych	503	-	-	-
Zyski (straty) aktuarialne	-	-	11	-
Rezerwa na koszty likwidacji	-	-	-	(701)
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	14 626	5 705	(62)	(701)
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	14 550	5 705	-	-
Wycena środków trwałych	(427)	-	-	-
Zyski (straty) aktuarialne	-	-	(73)	-
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	14 123	5 705	(73)	-

Kapitał z aktualizacji wyceny inwestycji pochodzi z przeszacowania do wartości godziwej środków trwałych, które na dzień przejścia na MSSF zostały zaklasyfikowane do nieruchomości inwestycyjnych.

28.2. Udziały niekontrolujące

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Na początek okresu sprawozdawczego	764	1 153
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	-	-
Nabycie spółki	-	-
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych	(143)	-
Udział w wyniku jednostek zależnych	(185)	(299)
Korekta przynależnych udziałowcom mniejszościowym części kapitałów	(63)	(90)
Na koniec okresu sprawozdawczego	373	764

29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Obowiązujące na dzień 31.12.2013 r. umowy kredytowe zawarte przez Bipromet S.A.:

Umowa kredytu z Bankiem PEKAO S.A. nr 4/2010 ÍSCK z dnia 19.07.2010 r. wraz z późniejszymi zmianami. Na mocy Aneksu nr 5/2013 z dnia 27.06.2013 r. Bank udzielił Bipromet S.A. wielocelowego limitu kredytowego do łącznej kwoty 9 000 tys. PLN do dnia 30.06.2014 r. Kwota limitu może być wykorzystywana w postaci gwarancji bankowych bądź akredytyw.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. Spółka wykorzystuje 4 097 tys. PLN w ramach gwarancji bankowych.

Zabezpieczeniem kredytu są: hipoteka umowna kaucyjna, cesja praw z tytułu ubezpieczenia mienia, pełnomocnictwo do prowadzonego przez bank rachunku oraz zabezpieczenie obrotów na rachunku bankowym.

Obowiązujące na dzień 31.12.2013 r. umowy kredytowe zawarte przez PBK S.A w likwidacji.:

Umowa o współpracy z MBank S.A. nr 11/072/10/Z/PX z dnia 24 czerwca 2010 r. W dniu 27.09.2013 roku podpisano aneks. W ramach tej umowy funkcjonują jedynie gwarancje bankowe (tj. 64 tys. PLN). Termin wygaśnięcia ostatniej gwarancji upływa 14 lipca 2014 roku.

Zabezpieczeniem kredytu są: hipoteka umowna kaucyjna oraz weksel.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego:

	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 19.1)	28	76
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-
Inne kredyty	-	-
Razem	28	76

	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 19.1)	36	70
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-
Inne kredyty	-	-
Razem	36	70

30. Rezerwy

30.1. Zmiany stanu rezerw

	<i>Rezerwy na naprawy gwarancyjne</i>	<i>Rezerwa na renty uzupełniające</i>	<i>Rezerwa na koszty likwidacji*</i>	<i>Ogółem</i>
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	2 099	207	-	2 306
Utworzone w ciągu roku obrotowego	443	-	750	1 193
Wykorzystane	(777)	(38)	-	(815)
Rozwiązane	(589)	(117)	-	(706)
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	1 176	52	750	1 978
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2013 r.	557	-	-	557
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2013 r.	619	52	750	1 421
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	958	571	-	1 529
Utworzone w ciągu roku obrotowego	2 169	135	-	2 304
Wykorzystane	(211)	(171)	-	(382)
Rozwiązane	(817)	(328)	-	(1 145)
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	2 099	207	-	2 306
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2012 r.	1 419	187	-	1 606
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2012 r.	680	20	-	700

*Dotyczy PBK S.A. w likwidacji (rezerwa na przewidywane dodatkowe koszty w związku z likwidacją)

30.2. Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Grupa tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych. Jako ogólną zasadę przyjmuje się tworzenie rezerw na koszty napraw gwarancyjnych w wysokości co najmniej 0,5% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta powinna jednak podlegać indywidualnej analizie (w tym poprzez opinię kierownika odpowiedzialnego za daną budowę) i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach.

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych naliczane są po zakończeniu kontraktu i obciążają koszty wytworzenia sprzedanych produktów.

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

31.1. Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

<i>Zobowiązania długoterminowe</i>	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług powyżej 12 m-cy	12	-
Zobowiązania z tytułu kaucji (gwarancje dobrego wykonania)	1 820	2 357
Pozostałe zobowiązania	-	35
Razem	1 832	2 392

Kaucje z tytułu umów o budowę o okresie spłaty powyżej jednego roku podlegają dyskontowaniu i są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości bieżącej.

31.2. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

<i>Zobowiązania krótkoterminowe</i>	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	4 100	7 613
Otrzymane zaliczki na realizowane kontrakty	13 645	6 913
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	51	101
	<u>17 796</u>	<u>14 627</u>
Pozostałe zobowiązania:		
Zobowiązania z tytułu kaucji (gwarancje dobrego wykonania)	1 696	766
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	790	763
Zobowiązania z tytułu umów cywilnoprawnych	58	90
Kaucje zabezpieczające z tytułu wynajmu pomieszczeń	252	166
Pozostałe	5	127
	<u>2 801</u>	<u>1 912</u>
Zobowiązania budżetowe:		
Podatek dochodowy od osób prawnych	-	149
Podatek dochodowy od osób fizycznych	232	213
Podatek VAT	94	3 047
Ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i inne	694	704
PFRON	3	2
	<u>1 023</u>	<u>4 115</u>
Razem	<u>21 620</u>	<u>20 654</u>

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 37.5 dodatkowych informacji i objaśnień.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 30-dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności.

32. Rozliczenia międzyokresowe

32.1. Rozliczenia międzyokresowe czynne

	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:	672	864
Z tytułu prenumeraty	3	4
Z tytułu ubezpieczeń	575	817
Z tytułu subskrypcji oprogramowania	67	8
Pozostałe	27	35
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe z tytułu:	25 379	5 703
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę (wycena kontraktów)	25 379	5 703
Razem	<u>26 051</u>	<u>6 567</u>
- krótkoterminowe	<u>25 783</u>	<u>6 069</u>
- długoterminowe	<u>268</u>	<u>498</u>

32.2. Rozliczenia międzyokresowe bierne

	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:	2 123	1 888
Z tytułu niewykorzystanych urlopów	717	551
Z tytułu premii pracowniczych	993	1 209
Z tytułu badania bilansu	43	64
Z tytułu usług aktuarialnych	3	9
Z tytułu pozostałych kosztów kontraktów	280	24
Z tytułu kosztów zakończenia kontraktów	45	29
Pozostałe	42	2
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:	4 279	5 502
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę (wycena kontraktów)	4 156	5 448
Rezerwa na straty na kontraktach	123	54
Razem	<u>6 402</u>	<u>7 390</u>
- krótkoterminowe	6 402	7 390
- długoterminowe	<u>-</u>	<u>-</u>

33. Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną

Poniższa tabela przedstawia skutki wyceny umów o usługę budowlaną, w tym przychody oraz koszty realizowanych umów za rok zakończony 31 grudnia 2013 oraz za rok zakończony 31 grudnia 2012, jak również kwoty należne zamawiającym oraz kwoty należne od zamawiających z tytułu prac wynikających z realizowanych umów na dzień 31 grudnia 2013 oraz na dzień 31 grudnia 2012.

	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Poniesione koszty umów	107 494	158 380
Ujęte zyski pomniejszone o ujęte straty	7 944	22 869
Przychody obliczone wg stopnia zaawansowania wykonanej umowy	115 438	181 249
Należności uwarunkowane wykonaniem umowy (faktury częściowe)	94 215	180 994
Niedofakturowanie/przefakturowanie	<u>21 223</u>	<u>255</u>
Kwota brutto należna zamawiającym z tyt. prac wynikających z umowy (pasywa)	(4 156)	(5 448)
Kwota brutto należna od zamawiających z tyt. prac wynikających z umowy (aktywa)	25 379	5 703
Saldo	<u>21 223</u>	<u>255</u>
Rezerwa na straty	(123)	(54)
Zaliczki otrzymane	<u>(13 577)</u>	<u>(6 913)</u>

Otrzymane zaliczki na poczet umów o budowę są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji: krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (nota 31.2). Zaliczki nie są kompensowane z kwotą brutto należną od zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy - kwota ta jest prezentowana w aktywach.

34. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa nie zobowiązała się do poniesienia wydatków o charakterze inwestycyjnym.

35. Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Spółki Grupy nie posiadają aktywów i zobowiązań o charakterze warunkowym.

35.1. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

36. Sprawy sądowe

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania skonsolidowanego BIPROMET S.A. była stroną w niżej opisanych postępowaniach sądowych:

1. Sprawa z powództwa BIPROMET S.A. oraz Przedsiębiorstwa Budowlanego Katowice S.A. przeciwko „MK INWETYCJE” z siedzibą w Katowicach o zapłatę kwoty 232 tys. PLN, tytułem zwrotu kaucji gwarancyjnej.
W dniu 21.08.2013 r. Sąd I instancji zasądził na rzecz BIPROMET S.A. oraz Przedsiębiorstwa Budowlanego Katowice kwotę 232 tys. PLN wraz z odsetkami i kosztami. Pozwany wniósł apelację. Termin rozprawy apelacyjnej nie został jeszcze wyznaczony.
2. Sprawa z powództwa firmy „BIELMASZ” sp. z o.o. w Bielsku-Białej przeciwko BIPROMET S.A. o zapłatę kwoty 37 tys. PLN tytułem wynagrodzenia za roboty budowlane.
Zdaniem Zarządu wobec faktu posiadania przez BIPROMET S.A. mocnych argumentów potwierdzających niesłuszność roszczenia firmy BIELMASZ, zakłada się iż wyrok będzie dla Spółki korzystny. Spółka posiada zobowiązanie na powyższą kwotę.
3. Sprawa z powództwa „TESKO STEEL” sp.z o.o. przeciwko BIPROMET S.A. o zapłatę kwoty 31 tys. PLN tytułem wynagrodzenia za dostarczone materiały. W dniu 20.02.2014 BIPROMET S.A. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy. Spółka posiada zobowiązanie na powyższą kwotę.
4. Sprawa z powództwa BIPROMET S.A. przeciwko „PARTNER FINANSE” sp.j. o zapłatę 37 tys. PLN, tytułem zwrotu pobranej zaliczki. Należność w całości objęta odpisem aktualizującym.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania skonsolidowanego PBK S.A. w likwidacji była stroną w niżej opisanych postępowaniach sądowych:

1. Sprawa z powództwa firmy „TRAUTWEIN” sp. z o.o. przeciwko PBK S.A. o zapłatę 81 497 tys. PLN z tytułu zwrotu kosztów naprawy przedmiotu najmu. Zgodnie z wyrokiem I instancji, Sąd zasądził od PBK kwotę 130 tys. PLN na rzecz „TRAUTWEIN” sp. z o.o. PBK S.A. złożyła apelację, termin rozprawy: 10.06.2014 r. Spółka utworzyła rezerwę na ten cel. Wierzyciel wniósł o zabezpieczenie zasądzonej wierzytelności w postaci hipoteki przymusowej w wysokości 119 tys. PLN
2. Sprawa z powództwa Piotra Muszyńskiego przeciwko PBK S.A. o ustalenie, że udzielona przez Piotra Muszyńskiego gwarancja jakości wygasła. Wartość przedmiotu sporu: 14 tys. PLN. Spółka posiada rezerwę na ten cel.

3. Sprawa z powództwa pracownika przeciwko PBK S.A. o wypłatę odprawy oraz premii w łącznej kwocie 55 tys. PLN.
4. Sprawa z powództwa pracownika przeciwko PBK S.A. o wypłatę odprawy oraz premii w łącznej kwocie 15 tys. PLN.

37. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

<i>Podmiot powiązany</i>		<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>
Jednostka dominująca:					
KGHM Polska Miedź S.A.	2013	8 067	619	1 224	13 582
	2012	16 694	18	11 576	6 008
Pozostałe podmioty powiązane:					
PHP MERCUS sp. z o.o.	2013	-	2	-	-
	2012	-	7	-	-
INTERFERIE S.A.	2013	-	6	-	-
	2012	-	2	-	-
KGHM Ecoren S.A.	2013	30	-	-	-
	2012	-	-	-	-

37.1. Jednostka dominująca całej Grupy

W roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku wystąpiły transakcje pomiędzy Grupą a KGHM Polska Miedź S.A. (w roku zakończonym 31 grudnia 2012 wartość tych transakcji patrz nota 37).

37.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę

Na dzień 31 grudnia 2013 roku KGHM Polska Miedź S.A. jest właścicielem 66% akcji zwykłych jednostki dominującej (31 grudnia 2012r.: 66%).

37.3. Jednostka stowarzyszona

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku Jednostki Grupy nie posiadały udziałów w jednostkach stowarzyszonych.

37.4. Wspólne przedsięwzięcie, w którym jednostka dominująca jest współnikiem

Zarówno na dzień 31 grudnia 2013 roku jak również na dzień 31 grudnia 2012 roku Jednostki Grupy nie były współnikami we wspólnym przedsięwzięciu.

37.5. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Ceny towarów i materiałów będących przedmiotem sprzedaży przez Spółkę do jednostek powiązanych są kalkulowane w oparciu o koszt nabycia powiększony o narzut. Wysokość narzutu jest zróżnicowana w przypadku poszczególnych dostaw i materiałów. Metoda rozsądnej marży, polega na ustaleniu ceny sprzedaży na poziomie odpowiadającym sumie kosztów bezpośrednio związanych z wytworzeniem we własnym zakresie lub nabyciem od podmiotu niezależnego przedmiotu transakcji i kosztów pośrednich (z wyłączeniem kosztów ogólnych zarządu) oraz odpowiedniego zysku wynikającego z warunków rynkowych i wykonywanych przez strony transakcji funkcji. Metoda porównywalnej ceny niekontrolowanej zakłada wyznaczenie ceny rynkowej przedmiotu analizowanej transakcji w oparciu o porównanie zewnętrzne, tj. bazujące na poziomie cen, jaki ustaliły między sobą niezależne, działające na rynku podmioty dokonujące transakcji porównywalnej pod względem przedmiotu oraz przyjętych warunków, bądź też w oparciu o porównanie wewnętrzne, tzn. na podstawie cen, jakie jedna ze stron analizowanej transakcji ustaliła w transakcji porównywalnej pod względem przedmiotu i przyjętych warunków, zawartej na rynku z podmiotem niezależnym.

W przypadku świadczenia usług przez Spółkę do jednostek powiązanych, warunki transakcji odbywają się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawieranych na warunkach rynkowych.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2013 roku BIPROMET S.A. udzieliła dwóch pożyczek spółce zależnej Przedsiębiorstwo Budowlane Katowice S.A. w likwidacji w wysokości 1 000 tys. PLN.

37.6. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

W 2013 roku oraz w roku 2012 Grupa nie udzielała pożyczek członkom Zarządu.

37.7. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W 2013 roku oraz w roku 2012 Grupa nie zawierała transakcji z członkami Zarządu.

37.8. Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego

37.8.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
<i>Zarząd</i>		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	905	1 031
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
<i>Rada Nadzorcza</i>		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	116	90
Razem	1 021	1 121

37.8.2. Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej Jednostki Dominującej

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	1 780	1 650
Nagrody jubileuszowe	-	8
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	1 780	1 658

38. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku w podziale na rodzaje usług:

Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k.	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
<i>Rodzaj usługi</i>		
Obowiązkowe badanie i przegląd sprawozdania finansowego	92	105
Inne usługi poświadczające	-	-
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	-	-
Razem	92	105

39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa należą:

- kredyty i gwarancje bankowe, których celem jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy,
- należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i zobowiązania, a także środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe, które powstają w toku bieżącej działalności Grupy.

Spółki Grupy w toku prowadzonej działalności narażone są na różne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych, ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Zarządy Spółek weryfikują i ustalają zasady zarządzania każdym w wyżej wymienionych ryzyk.

39.1. Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Grupy na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych jak również kredytów bankowych i pozostałych zobowiązań opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża. Grupa nie zabezpiecza się przed ryzykiem zmian stóp procentowych. Działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym.

39.2. Ryzyko walutowe

Najistotniejszą pozycją narażoną na ryzyko walutowe są należności z tytułu dostaw i usług. Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację należności w podziale według walut, w których są one denominowane:

Dane w tys. EUR	31.12.2013r.	31.12.2012r.
Należności z tytułu dostaw i usług	2	1 081
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	50	69

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w związku ze zmianą wartości godziwej należności pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu euro przy założeniu niezmienności innych czynników:

	Wzrost/ spadek kursu waluty	Wpływ na wynik finansowy brutto
31 grudnia 2013 – EUR	+ 0,30 zł/gr	-
	- 0,30 zł/gr	-
31 grudnia 2012 - EUR	+ 0,30 zł/gr	324
	- 0,30 zł/gr	(324)

39.3. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczące.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Spółkę strat finansowych na skutek niewypełnienia przez kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe jest głównie związane z należnościami spółek Grupy od klientów oraz inwestycjami finansowymi. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe:

	31.12.2013r.	31.12.2012r.
Należności długoterminowe	278	777
Należności krótkoterminowe	5 253	22 828
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 603	11 069

Grupa nie jest narażona na duże ryzyko kredytowe z tytułu znaczącej koncentracji sprzedaży i należności. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczące.

39.4. Ryzyko związane z płynnością

Grupa narażona jest na ryzyko utraty płynności finansowej rozumianej jako zdolność terminowego regulowania zobowiązań. Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności.

Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z dodatkowych źródeł finansowania takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

W 2013 roku jak i w okresie porównywalnym płynność Grupy była na tyle stabilna iż nie wymagała korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2013 r.:

<i>Zobowiązania finansowe</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem (bez dyskonta)</i>	<i>Wartość bilansowa</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	4 150	1	12	-	4 163	4 163
Kaucje z tytułu umów o budowę – krótkoterminowe	1 229	467	-	-	1 696	1 696
Kaucje z tytułu umów o budowę – długoterminowe	-	-	1 744	303	2 047	1 820
Umowy leasingu finansowego	9	27	28	-	64	64
Kaucje z tytułu wynajmu	1	251	-	-	252	252
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-
Razem	5 389	746	1 784	303	8222	7995

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2012 r.:

<i>Zobowiązania finansowe</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem (bez dyskonta)</i>	<i>Wartość bilansowa</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7 677	37	-	-	7 714	7 714
Kaucje z tytułu umów o budowę – krótkoterminowe	606	160	-	-	766	766
Kaucje z tytułu umów o budowę – długoterminowe	-	-	2 663	9	2 672	2 357
Umowy leasingu finansowego	16	54	76	-	146	146
Kaucje z tytułu wynajmu	-	166	-	-	166	166
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-
Razem	8 299	417	2 739	9	11 464	11 149

40. Instrumenty finansowe

40.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Lp.	KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Kategoria zgodnie z MSR 39	wartość bilansowa 31.12.2013r.	wartość godziwa 31.12.2013r.
1.	Dłużne papiery wartościowe	-		
2.	Udziały, akcje i certyfikaty inwestycyjne notowane	-		
3.	Udziały i akcje nienotowane	DDS****	26	26
4.	Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	-		
5.	Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	PiN **	3 405	3 405
6.	Lokaty i środki pieniężne	PiN **	4 603	4 603
7.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania dla okresu powyżej 12 miesięcy	WwWGpWF*		
8.	Pozostałe aktywa finansowe (netto)	PiN**	858	858
9.	Wbudowane instrumenty pochodne	-		
10.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	PZFwgZK***	4 100	4 100
11.	Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-		
12.	Pozostałe zobowiązania finansowe	PZFwgZK***	3 849	3 849

Lp.	KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Kategoria zgodnie z MSR 39	wartość bilansowa 31.12.2012r.	wartość godziwa 31.12.2012r.
1.	Dłużne papiery wartościowe	-		
2.	Udziały, akcje i certyfikaty inwestycyjne notowane	-		
3.	Udziały i akcje nienotowane	DDS****	26	26
4.	Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych	-		
5.	Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	PiN **	18 154	18 154
6.	Lokaty i środki pieniężne	PiN **	11 069	11 069
7.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania dla okresu powyżej 12 miesięcy	WwWGpWF*	249	249
8.	Pozostałe aktywa finansowe (netto)	PiN**	2 662	2 662
9.	Wbudowane instrumenty pochodne	-		
10.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	PZFwgZK***	7 613	7 613
11.	Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-		
12.	Pozostałe zobowiązania finansowe	PZFwgZK***	3 597	3 597

Użyte skróty:

WwWGpWF – Aktywa/ zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

PiN – Pożyczki i należności,

DDS – Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,

PZFwgZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Grupa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy ta grupa aktywów wyceniania jest według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, należności, krótkoterminowych aktywów finansowych oraz pozostałych zobowiązań finansowych zbliżona jest do ich wartości bilansowej ze względu na krótki okres zapadalności tych instrumentów finansowych.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku, ani też w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

INSTRUMENTY FINANSOWE UZGODNIENIE KATEGORII I KLAS - WARTOŚĆ BILANSOWA NA DZIEŃ 31.12.2013r.

Pozycje bilansowe										
Lp.	Klasy instrumentów finansowych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
							Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu, oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
1.	Dłużne papiery wartościowe									
2.	Udziały, akcje i certyfikaty inwestycyjne notowane	26								26
3.	Udziały i akcje nienotowane									
4.	Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych									
5.	Należności z tytułu dostaw i usług (netto)				3 405					3 405
6.	Lokaty i środki pieniężne				4 603					4 603
7.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania dla okresu pow.12 m-cy									
8.	Pozostałe aktywa finansowe (netto)				858					858
9.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług						(7 613)			(7 613)
10.	Kredyty i pożyczki zaciągnięte									
11.	Pozostałe zobowiązania finansowe						(3 785)	(64)		(3 849)
12.	Ogółem	26			8 866		(11 398)	(64)		(2 570)

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

INSTRUMENTY FINANSOWE UZGODNIENIE KATEGORII I KLAS - WARTOŚĆ BILANSOWA NA DZIEŃ 31.12.2012r.

Pozycje bilansowe										
Lp.	Klasy instrumentów finansowych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pozostałe zobowiązania finansowe		Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
							Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu, oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39		
1.	Dłużne papiery wartościowe									
2.	Udziały, akcje i certyfikaty inwestycyjne notowane	26								26
3.	Udziały i akcje nienotowane									
4.	Udziały i jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych									
5.	Należności z tytułu dostaw i usług (netto)				18 154					18 154
6.	Lokaty i środki pieniężne				11 069					11 069
7.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania dla okresu pow.12 m-cy			249						249
8.	Pozostałe aktywa finansowe (netto)				2 662					2 662
9.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług						(7 613)			(7 613)
10.	Kredyty i pożyczki zaciągnięte									
11.	Pozostałe zobowiązania finansowe						(3 451)	(146)		(3 597)
12.	Ogółem	26		249	31 885		(11 064)	(146)		20 950

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

40.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku

Lp.	Treść	Aktywa finansowe				Zobowiązania finansowe			Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności (należności z tyt. dostaw i usług, środki pieniężne i ich ekwiwalenty, pozostałe należności finansowe)	Aktywa / zobowiązania finansowe wycenianie w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (zobowiązania z tyt. dostaw i usług, kredyty, pożyczki, inne zobowiązania finansowe)	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	Zobowiązania finansowe wycenianie w wartości godziwej przez zysk lub stratę		
1.	Przychody z tytułu odsetek				295					295
2.	Koszty z tytułu odsetek					(30)	(9)			(39)
3.	Zyski z tytułu różnic kursowych					95				95
4.	Straty z tytułu różnic kursowych									
5.	Zyski z tytułu wyceny długoterminowych zobowiązań finansowych					3				3
6.	Straty z tytułu wyceny długoterminowych zobowiązań finansowych					(109)				(109)
7.	Utworzenie odpisów aktualizujących			347						347
8.	Odwrócenie odpisów aktualizujących			61						61
9.	Zyski z tytułu wyceny do wartości godziwej									
10.	Straty z tytułu wyceny do wartości godziwej									
11.	Zysk ze zbycia instrumentów finansowych									
12.	Strata ze zbycia instrumentów finansowych									
13.	Ogółem (zysk/strata netto)			408	295	(41)	(9)			653

GRUPA KAPITAŁOWA BIPROMET
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku

Lp.	Treść	Aktywa finansowe				Zobowiązania finansowe			Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
		Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności z tyt. dostaw i usług, środki pieniężne i ich ekwiwalenty, pozostałe należności finansowe)	Aktywa finansowe wycenianie w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (zobowiązania z tyt. dostaw i usług, kredyty, pożyczki, inne zobowiązania finansowe)	Zobowiązania finansowe z tytułu faktoringu oraz zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39 zobowiązania z tyt. leasingu	Zobowiązania finansowe wycenianie w wartości godziwej przez zysk lub stratę		
1.	Przychody z tytułu odsetek				559					559
2.	Koszty z tytułu odsetek					(76)	(17)			(93)
3.	Zyski z tytułu różnic kursowych					13				13
4.	Straty z tytułu różnic kursowych									
5.	Zyski z tytułu wyceny długoterminowych zobowiązań finansowych					4				4
6.	Straty z tytułu wyceny długoterminowych zobowiązań finansowych					(196)				(196)
7.	Utworzenie odpisów aktualizujących			634						634
8.	Odwrocenie odpisów aktualizujących			738						738
9.	Zyski z tytułu wyceny do wartości godziwej									
10.	Straty z tytułu wyceny do wartości godziwej									
11.	Zysk ze zbycia instrumentów finansowych									
12.	Strata ze zbycia instrumentów finansowych									
13.	Ogółem (zysk/strata netto)			1 372	559	(255)	(17)			1 659

41. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy. Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki i inne źródła finansowania, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	<i>31 grudnia 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	64	146
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23 452	22 897
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 603	11 069
Zadłużenie netto	18 913	11 974
Kapitał własny	54 690	56 878
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	-	-
Kapitał razem	54 690	56 878
Kapitał i zadłużenie netto	73 603	68 852
Wskaźnik dźwigni	0,26	0,17

42. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku kształtowało się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2013</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2012</i>
Zarząd Jednostki Dominującej	2	2
Zarządy Jednostek z Grupy	2	3
Administracja	13	6
Dział sprzedaży	1	1
Pion produkcji	129,13	132,4
Pozostali	47,5	41,5
Razem	194,6	185,9

43. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Do dnia podpisania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały miejsca żadne istotne zdarzenia po dniu bilansowym, które w znaczący sposób wpłynęłyby na sytuację majątkową i finansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, a które nie zostałyby przedstawione.

Katowice, dnia 14 marca 2014 r.

Artur Więznowski
Prezes Zarządu

Maria Sowiak
Członek Zarządu

Jolanta Nowosielska
Prokurent-Główny Księgowy